

Pred obravnavo planskih nalog

Letos pristopajo gospodarske kot ostale organizacije k obravnavanju gospodarskega programa nekoliko prej kot pretekla leta, kar je poleg ostalega tudi posledica dokaj pospešenim razpravam in sprejemu zveznega plana in hitri presoji učinkovitosti delovanja sprememb v gospodarskem sistemu. Zato je tudi možno, da že dejansko v začetku leta presodimo stvarne objektivne možnosti, predvsem pa naloge, ki jih bo nujno izvršiti, da bi prednosti sprememb v gospodarskem sistemu prišle do polnega izraza, kar pa je pogoj za pričakovano naraščanje osebne in splošne produktivnosti.

Da bi pa naloge res lahko izvršili, je prvenstveno potrebno, da jih poznamo, da bi lahko pravočasno našli najprimernejše oblike premagovanja težav. Ker čakajo velike naloge tudi v našem kmetijstvu, stanovanjsko-komunalni izgradnji, šolstvu in drugih dejavnostih, je velike važnosti, da bodo občani seznanjeni ne samo s problemi, temveč tudi z realnimi možnostmi, s katerimi razpolagamo, da pa dajo tudi svoje predloge in misli.

Prav v tem času bodo konference krajevnih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva, ki bi naj poleg neposrednih organizacijskih vprašanj obravnavale predvsem to, kako in s kakimi sredstvi rešiti vrsto perečih stvari. K sreči bodo v šentjurski občini dali problem elektrifikacije, razen na Planini, iz dnevnega reda, kar je več let nazaj terjalo mnogo naporov in sredstev. Zato bodo morali letos s podvojenimi silami urejevati ceste, mostove in druge objekte, resno pa pristopiti k reševanju šolskih zmogljivosti. Vse te, prav tako pa tudi neposredne proizvodne naloge, bodo občani obravnavali kar najbolj temeljito. Kolikor bližja bodo ta vprašanja slehernemu volivcu in občanu, kolikor neposrednejše bo sodelovanje med političnimi in gospodarskimi organizacijami, občine in krajevnimi odbori, toliko večje uspehe lahko pričakujemo.

J. P.

MLADINA ZA OBNOVO DALMACIJE

Na zadnji seji sekretariata okrajnega komiteja Ljudske mladine v Celju so razpravljali o konkretni pomoči, ki naj bi jo nudila celjska mladina prebivalcem porušeni krajev v Dalmaciji, ki jih je pred nedavnim prizadel potres.

Okrajni komite je pred dnevi obvestil občinske organizacije Ljudske mladine, naj z različnimi zbiralnimi akcijami prispevajo svoj delež tem ogroženim krajev. Šolski aktivni se bodo povezali s šolskimi podmladkarji Rdečega križa in jim pomagali zbirati razen material, šolske potrebine, finančna sredstva itd. Nekatera podjetja v celjskem okraju so že prispevala svoj delež v ta sklad, velika večina pa jih še ni v tej smeri ničesar storila. Zato bo naloga aktivov LMS, predvsem pa vodstev, da bodo vplivala na odločitve samoupravnih organov, da bodo čimprej zbrala material oziroma sredstva. Občinski komiteji se bodo povezali z občinskimi odbori Rdečega križa, da bo akcija čim bolj koordinirana.

Sekretariat je hkrati razpravljati tudi o udeležbi mladine celjskega okraja pri obnovi porušeni krajev Dalmacije. Ker bo v republiškem merilu organizirana brigada, se bodo mladinci vključili v to brigado, ki jo bodo sestavljali mladi gradbeniki, mizarji, vodni in elektroinstalaterji itd. Skupno bo šlo iz celjskega okraja v to brigado 10 mladincev. Slovenska brigada se bo priključila hrvaški brigadi, ki bo tudi sodelovala v tej akciji.

Na seji so tudi razpravljali o zaključkih s seminarja za občinska vodstva Ljudske mladine, ki je bil pretekli teden na Teharjih pri Celju. Splošna ugotovitev je bila, da je seminar vsebinsko v celoti uspeh. Sodelovalo je okrog 80 mladincev. Zaključki, ki so bili sprejeti na koncu seminarja, bodo nedvomno v prihodnje pospešili delo občinskih organizacij, ker pa je bilo precej udeležencev seminarja tudi delegatov za kongres Ljudske mladine Slovenije, ki bo prihodnji teden v Kranju. Je bil hkrati tudi dobra vsebinska priprava.

—jt

televiznik

DOSLEJ V CELJSKEM OKRAJU

20,600.000 zbrane pomoči

Pripravljenost delovnih kolektivov in večine prebivalstva v celjskem okraju za pomoč prizadetim v Dalmaciji izpričuje visoko zavest socialistične družbe ter bratstva in enotnosti naših narodov. Malokatera akcija je doslej ob tako malenkostnem prizadevanju organizatorjev in tako skromni propagandni rodila tolikšen uspeh. Organizirana akcija političnih organizacij, Rdečega križa in zbornic je imela že pripravljen teren za delo, saj so mnogi kolektivi in posamezniki samo čakali na obvestilo, kako naj svoje prispevke odvedejo. Pri tej akciji so se zlasti odlikovali delovni kolektivi, ki so od razpoložljivih sredstev odvedli izdatne vsote. Niso pa zaostajali

tudi ostali delovni ljudje, organizacije in društva.

Po dosedanjih podatkih okrajnega štaba je v enem tednu, odkar se je organizirana akcija za zbiranje pomoči začela, na posebni bančni številki narasla vsota denarnih prispevkov v višini 12 milijonov 969 tisoč dinarjev. Mnogi kolektivi pa so razen tega prispevali industrijsko blago kot je posada, blago, gradbeni material, barve, železo itd. Po grobi oceni predstavljajo ti prispevki v denarni vrednosti nadaljnjih 7 milijonov in 658 tisoč dinarjev.

Podatki se nanašajo na prve tri dni v tem tednu, akcija pa se seveda še nadaljuje in bo zaključena šele ob koncu meseca.

Uspešen zaključek

POLITIČNE SOLE V ROGASKI SLATINI

V torek so slušatelji občinske politične šole za občino Šmarje, ki je imela svoj sedež v Rogaski Slatini, opravili še zadnjo dolžnost, s tem da so v obliki razgovora svojih seminarskih nalog pokazali koliko so pridobili teoretičnega znanja s področja družbeno ekonomskih ved. Predavanja na večerni občinski politični šoli so pravzaprav bila zaključena že konec leta, v januarju pa so se slušatelji posvetili pisanju seminarskih nalog. Na tej šoli so se odločili za enotno temo, po kateri so slušatelji obravnavali družbeno ekonomske odnose v gospodarskih organizacijah in komuni.

Zaključek ni bil več v obliki nepopularnih izpitov, kakršni so bili prejšnja leta. Slušatelji so s predavatelji obravnavali probleme, ki so jih vnesli v svoje seminarske naloge, hkrati pa so z odgovori na vprašanja predavateljev pokazali svoje znanje iz marksističnih, politično-ekonomskih ved, kakor tudi s področja ekonomske graditve FLRJ ter družbene ureditve naše države.

Razen dveh slušateljev, ki se zaključnih razgovorov nista udeležila, so vsi uspešno izpolnili

Tine Šrot - četrti

V nedeljo so je v Novem Sadu končal tretji republiški turnir v orodni telovadbi. V moški konkurenci je zmagala Slovenija pred Hrvaško, Bosno in Srbijo, v ženski pa Srbija pred Slovenijo in Hrvaško.

K lepemu uspehu slovenske moške vrste je pripomogel tudi član gabskega Partizana, Tine Šrot, ki se je v skupnem ocenjevanju uvrstil na častno četrto mesto za Cerarjem, Petrovičem in Menčikom ter pred vsemi ostalimi tekmovalci iz Slovenije in drugimi. Tako je Šrot vsaj tu pokazal, da je trenutno drugi najboljši orodni telovadev v naši republiki. Najboljši uspeh je Šrot dosegel na krogih, kjer je zaslužil 9,50 točk in s tem drugo mesto.

STORSKI ZELEZARJI — PETI

Na smučiščih okoli Raven na Koroškem so bile te dni šeste metalurške smučarske igre. V skupni oceni so zmagali domačini, medtem ko so se smučarji štorske železarne uvrstili na peto mesto.

M. B.

VREME

Za čas od 25. januarja do 6. februarja.

Nastop mrzlega zimskega vremena pričakujemo bodisi okrog 25. januarja, bodisi okrog 31. januarja, a vsekakor okrog 6. februarja. Ob preobratu vremena bo snežilo. Sicer pričakujemo še nekaj padavin okrog 26. januarja, v ostalem pa bo suho.

Dr. V. Manohin

ISKRENA HVALA, BRATJE!

Dalmacija se še vedno ni pomirila. Spet in spet potresni sunki podirajo razrušene zidove, spet zbegani ljudje trepečejo pred stihijo. Pod Biokovim tava živina brez lastnikov in dela škodo. Imetje propada v porušeni hišah in ljudje živijo daleč od rodne kraja ob vsej obali Jadrana.

Ko smo pred dnevi obiskali vaščane iz Puhačev izpod Biokova, so nas obkolili kot predstavnik tistega Celja, ki ga nikoli v življenju ne bodo pozabili. Naselje počitniške zveze je postalo njihov začasni novi dom. Počitniške hišice vzdržujejo v najlepšem redu, kot bi bile njihove

in še bolj. Zvečer poslušajo radio in berejo časopise. Ganjeni so nad poročili, da po vsej državi zbirajo sredstva za čimprejšnjo obnovo njihovih vasi.

Ko smo odhajali, so mi naročili, da izročim vsem prebivalcem našega okraja iskrene pozdrave in globoko zahvalo. Na zgodnjih slikah pa lahko vidite otroke iz prizadete vasi v družbi s predsednikom počitniške zveze tovarišem Pepelnjakom in eno izmed hišic, kjer je sicer tesno, toda prijetno in varno zavetje nesrečnim beguncem.

PLENUM OKRAJNEGA ODBORA SOCIALISTIČNE ZVEZE

Problemi kulture v komuni

KULTURNA DEJAVNOST JE SESTAVNI DEL DRUŽBENEGA ŽIVLJENJA V KOMUNI. — PREMALO PROGRAMIRANEGA DELA NA PODROČJU KULTURE. — KAMPANJSTVO. PREŽIVEL AMATERIZEM V STIHIJNOST NEGATIVNI SOPOTNIKI. — PREPOGOST MAČEHOVSKI ODNOS DO KULTURNIH VPRAŠANJ IN PROBLEMOM. — ŽELIMO SI POLITIČNO. STROKOVNO IN KULTURNO RAZGLEDANEGA PROIZVAJALCA IN UPRAVLJALCA. — ZATO NAJ BO RAZVOJ KULTURE SKLADEN Z RAZVOJEM OSTALIH PODROČIJ DRUŽBENEGA IN EKONOMSKEGA ŽIVLJENJA. —

V torek je bil v Celju plenum Okrajnega odbora SZDL, ki je bil posvečen obravnavanju in razpravi o problemih kulture v komuni. Poročilo, sestavljeno na osnovi široko zasnovanih analiz stanja ter razvoja kulturnega življenja po občinah, je podal tovariš Srečko PRATNEMER, predsednik ideološke komisije pri OO SZDL.

Poročilo je bilo zelo obširno, vendar ne toliko po času, kolikor po izredni širini problematike, bilo pa je tudi zelo kritično. To je bilo zelo dobro, saj se je pozneje razvila izredno živahna razprava — in končno: plenum se je sestel, da bi obravnaval probleme.

No in teh, tako kaže, ni malo. Zlasti zdaj, ko se uveljavlja sistem delitve dohodka, je kulturna dejavnost v občinah še veliko bolj odvisna od razumevanja neposrednih proizvajalcev, razumevanje le-teh pa neizbežno od tega koliko to kulturno življenje bogati prav njih, koliko jim bomo probleme kulture in cilje s tem v zvezi znali približati.

Toda kulturno življenje nosi v sodoben čas polno preživelih oblik dela, vsebuje obilo ovir za uspešnejši razvoj, predvsem pa ne najde dovolj široke poti med množice. Društva in organi, ki se ukvarjajo z vprašanji kulture ostajajo pogosto v mejah povprečnega amaterizma, bremeni

jih tudi klubštvo, premalo se posvečajo programskemu usmerjanju razvoja kulture v komuni in se vse preveč zaganjajo v kampanje ali pa se zadovoljujejo s stihijnim razvojem.

Zelo pogosto pozabljamo, da je razvoj tehnike krepko spremenil pota po katerih kultura prihaja med naše ljudi in da zato amaterizem, ki je daleč pod nivojem, ki ga terja današnji človek, nima žetve. Na drugi strani pa nam na višjem nivoju razvite dejavnosti tudi ne morejo dati tako obilnega sadu, če hkrati ne bomo skrbeli za rast kulturne ravni množic, za estetsko vzgojo mladine in odraslih, če ne bomo našo družbo postopoma dvigali na vedno višjo kulturno raven. To nalogo pa bomo uspešno opravili tudi prek raznih klubov, kjer bodo ljudje sproščeno in aktivno sodelovali, pri tem pa tudi sami rasti.

Ze vrsto let se brezuspešno ubadamo z programi kinomato- grafov. Pri tem pa se poslužujemo »linije najmanjšega odpora«, češ, prvi pogoj je dober film. To-

da če bi bili vsi dobri, kdo bi vedel da so? Gre za vzgojo, po kateri bo človek vedel spoznati dober film od slabega, kič od kvalitetnega likovnega dela, dobro pesem od slabe itd.

Poseben problem je seveda mačehovski odnos do vprašanj na področju kulture. Ta odnos se manifestira predvsem v premajhni skrbi za materialno podlago, kajti tudi kultura ni zastoj. Toda kako naj se ustrezno razvija, če se v Celju, kjer je kulturno življenje daleč pred tistim po ostalih komunah, duši pod težo problemov. Studijska knjižnica ima 23.000 knjig v zabojuh, nič bolje ni z Mestno knjižnico. Glasbena šola gostuje v prostorih, ki so stari 400 let. Celje nima razstavnega prostora, lutkovni oder »živi« v obliki ideje deset let, v delavskem Gaberju ni enega ustreznega prostora za kulturno delo. In vendar je v Celju bilo lani kulturnim društvom in ustanovam dodeljeno okoli 35 milijonov dotacije. Kako pa to izgleda tam, kjer komunam ni dala dinarja za te namene?

Se zdaleč nismo zajeli vseh stihij vprašanj, ki so jih člani OO SZDL na plenumu načenjali. Tovariš Jože MAROLT, sekretar OK ZKS, je v svojem prispevku k razpravi poudaril, da je plenum opravil veliko delo, ko je opozoril na vse številne probleme. Zdjaj pa bo treba podobna posvetovanja, na katerih se bodo porodili konkretni sklepi in programi, organizirati v komunah samih. Zbrano gradivo omenjenega plenuma jim bo v koristen napotek in vodilo. Ko je govoril o sredstvih za kulturo, je tovariš Marolt dejal, da naj bodo tolikšna, da bodo omogočili razvoj kulture v skladu z vsemi ostalimi področji družbenega življenja v komuni. Svojo diskusijo je tovariš Marolt zaključil z odgovorom na vprašanje o odnosu političnih in kulturnih delavcev, ki ga na kratko takole posredujemo:

Ne more biti političnega delavca, ki ni vsestransko in skladno, torej tudi kulturno razgledan, pravtako pa ne more biti dober kulturni delavec tisti, ki ne živi z današnjim družbenim razvojem.

c. k.

Hruščev je nekoč dejal, da zgodovina ni konj, ki ga lahko s bičem naženemo. Verjetno mu je ta beseda prišla prav ob uspehih in neuspehih v zunanji politiki. Zgodovina nas res uči potrpežljivosti. Postavimo, XVI. zasedanje Generalne skupščine OZN je kot našaš potrdilo za to. Kakor da bi bilo včeraj, se nam zdi, ko smo od tega svetovnega foruma pričakovali mirno in uspešno reševanje vseh spornih vprašanj na svetu, mu pripisovali odločilno moč za urejanje človeškega sožitja na svetu, danes pa stojimo pred dejstvom, da je ta organizacija stalno ogrožena od manevriranja blokov, od tekmovanja med blokoma, od pritiska močnejših. Velike sile ošabno dvigujejo glavo, če gre za to, da bi priznale svoje prestopke zoper načela Ustanovne listine OZN, groze s pokopom te institucije, s svojim ravnanjem skušajo znižati njen že tako omajani pomen in ugled. Zadnje čase pa se je za obstoj OZN in za njeno okrepitev zavzel v svoji poslanici Kennedy, češ da morajo ZDA za vsako ceno braniti obstoj in učinkovitost Združenih narodov.

Dovolj je namreč, teden za tednom, znamenj, da imperializem noče s svojih pozicij ali pa da jih zavzema v novi preobleki. Če je spor med Adulo in Gizengo pokazal, da je na Zahodu veleizdaja Combeja simpatičnejša kakor program Stanleyvillea, potem to pomeni, da kolonializem, čeprav je v zatonu, noče s sveta in da mu je vsako sredstvo dobro, samo da se obdrži. OZN bo v Kongu verjetno spet pred novo težko preizkušnjo. Če je ne bo prebila bolje kot prvo, potem bo to nov udarec za vse, ki vanjo res zaupajo.

Ali ni ameriška intervencija v Južnem Vietnamu drastična oblika neokolonizacije, začeta s fanatizmom pokojnega Dullesa, ki je trdil, da je treba z orožjem braniti vsako ped »svobodnega sveta«? Medtem ko so se trije laški principi sestali v Ženevi, da se nekako zedinejo za koalicio, ki ZDA niti ne gre v račun, ameriška vojska vodi široko diverzantsko in frontalno vojno zoper utrdi ameriško mostišče v Južnem osvobodilno gibanje Vietkong, da Vietnamu v znamenju istih parol, s katerimi so nekoč francoski padalci skušali z nezadovoljnimi krutostmi ohraniti Franciji to njeno kolonialno posest. Ameriška letala, topovi in drugi stroji zasedajo tista mesta, ki so jih morali izprazniti Francozi. Obetajo si, da tu »ne bo žel ne Hruščev, ne Maotsetung, kar je posejal Stalin«, s čimer računajo na poglavljanje nasprotij med SZ in Kitajsko. Kitajski je res odločno posegal v Laos, poročajo, da bo zgradila do sem moderno cesto.

Na Srednjem vzhodu noče s svojih položajev Anglija. V ZAR pravijo, naj neha provocirati v tem delu sveta, naj umakne vojne ladje iz Arabskega zaliva in naj ne opravi lažnih poslov za druge. Za katere? Ni teško ugotoviti, če obenem pišejo, da je Kennedy naročil Macmillanu, naj odvrne nevarnost, ki jo predstavlja ZAR na Srednjem vzhodu. In če v SZ ob obsodbi cinizma ugotavljajo, da je Izrael posem odvisen od ZDA, pa k temu primerjamo odnose med Izraelom in arabskim svetom, predvsem pa ZAR, vidimo, da je neokolonizizem na Srednjem vzhodu na pohodu s skoraj klasičnimi metodami: britansko prisiljanje neodvisnosti Kuvaita, preobrat v Siriji, razpad federacije med ZAR in Jemenom, poskus populističnega puča v Libanonu, vse to je odričilo in oslabilo panarabske težnje in okrepilo položaj Francije in Anglije in seveda tudi ZDA, ki opravičuje svoj neokolonizizem s strategijo »svobodnega sveta«. Seveda so temu krive tudi konservativne separatistične domače sile, nedosledna notranja in zunanja politika, sebični interesi, ki jih velike države izkoriščajo. Lep primer za to so odnosi med Tunisom in Francijo, ki močno škodujejo alžirskemu osvobodilnemu gibanju.

Naj končam ta komentar, kakor sem ga začel, le z drugo besedo Hruščeva: Čas je kakor polnokrvnen konj v stalnem galopu, uspehi pa krevsajo za njim kakor hrom osel.

T. O.

IZ RAZPRAVE PREDSEDNIKA OBLO CELJE FRANCA RUPRETA NA KONFERENCI MEST, 10. JANUARJA V NOVEM SADU

Ustavna pravica občana, oziroma proizvajalca, da lahko odločilno vpliva na delo občine, je zelo zahtevna in težko izvedljiva, prav tako pa brezpogojno potrebna za delo in razvoj vsake komune.

Veliko družbenih in samoupravnih organizacij posebno v razvitih komunah, povzroča zlasti v zadnjem času, da postaja delovanje komunalne samouprave vedno bolj komplicirano in tudi manj pregledno. Vedno širša demokratizacija in decentralizacija bo ta problem samo še pospešila; delo pa bo postalo še zahtevnejše. Pri vsem tem seveda večkrat prihaja do neracionalne uporabe sil, do kopičenja sestankov in konferenc na nivoju občine. Vse to povzroča prekomerno obremenitev najaktivnejših ljudi, istočasno pa nastaja na drugih mestih tako imenovano »zatišje«, ki povzroča, da mnoge dobre akcije ostanejo le na pol izvedene, na pol pota, oziroma, da se ne izvedejo do konca.

Socializem predstavlja moderno družbeno ureditev, družbo resnično svobodnih ljudi. Družbeni odnosi, ki nastajajo v socializmu, so nam znani in se s polnim tempom uveljavljajo, razvijajo. Vse to razvijajo velikokrat z zelo primitivnimi metodami in sredstvi, zaradi česar prihaja zlasti v razvitejših komunah do čedalje večjih nasprotij. Zato bomo morali pri izdelavi statuta komune do sledno misliti na racionalizacijo, kar nam bo olajšalo delo; naše metode pa bodo dosti bolj učinkovite.

DRUŽBENI PLAN KOMUNE — OSNOVNI ELEMENT SINHRONIZACIJE DELA

Zdaj so nam znani že prvi poskusi proučevanja racionalizacije dela v javnih in družbenih službah. Po vprašanju racionalnega funkcioniranja celotnega sistema samoupravljanja na področju ene komune — če to gledamo kompleksno — pa še ni bilo skoraj ničesar narejenega. Vsekakor bi bilo to zelo hvaležno področje proučevanja za institucije, ki se bavijo s temi vprašanji.

Za vse nas bo zelo koristno, če bomo v razpravah o statutih komune imeli pred seboj ta pomemben moment.

Eden od osnovnih problemov, posebno v razvitih komunah, je koordinacija oziroma sinhronizacija dela. V Celju smo že napravili nekatere poskuse na tem področju in se že kažejo možnosti za reševanje teh vprašanj.

Kot osnovni instrument sinhronizacije dela mora biti družbeni plan komune. Tu mislim na zares dober, konkreten in kompleksen plan, ki mora biti podrobno razčlenjen tudi v akcijskem smislu. Takšen plan je lahko usmerjevalec dela za vse sa-

moupravne in družbene institucije v komuni. Zlasti je pomembno, da se lahko s pomočjo družbenega plana delo tudi terminsko sinhronizira ter da se tako v resnici koncentrirajo napori v reševanju najvažnejših problemov na področju cele komune. Vse to pa zahteva resno programsko delo. Mi smo že začeli s programiranjem dela občinskega ljudskega odbora, zbora proizvajalcev, svetov pri ljudskem odboru itd. Zdaj pa smo na tem, da se takšno programiranje razširi še na občinski sindikalni svet in na občinski odbor SZDL.

S tem ne težimo k togetemu odrejanju nalog, oziroma k uniformiranju dela v komuni. Pri tem morajo vse institucije prevzeti svoje specifične naloge; zato je razdelitev dela nujno potrebna. Najvažnejše pa je, da je delo terminsko vsklajeno in osredotočeno na en in isti osnovni cilj. Tak način dela ima veliko prednost, ker nas varuje prakticizma in jamči enotnost akcije, kjer je le-ta nujno potrebna.

Seveda pomeni programiranje in sinhroniziranje dela samo eno stran racionalizacije. Še pomembnejše pa so metode samega dela, kjer je pa res potrebno izkoristiti dognanja vede o organizaciji dela.

NUJNOST STABILNOSTI DELOVNE DOHODKOV

V referatu o vlogi statuta komune je podrobneje obravnavan problem družbeno ekonomskih odnosov. Pri tem je poudarjena potreba in nujnost stabilnosti delitve.

Z uvedbo kategorije dohodka, ki jo je teoretično utemeljil lankosletni plenem SZDL Jugoslavije, nastajajo tudi novi pogoji za stvarno stabilizacijo delitve. Ti pogoji se kažejo predvsem v funkciji:

- perspektivnih in razvojnih planov;
- pravilnikov o delitvi čistega dohodka;
- ustanavljanju raznih skladov v občini itd.

Statuti komune, čeprav ne bodo smeli iti glede tega v podrobnosti, bodo morali po mojem mnenju vendar odločno poudariti težnjo po stabilizaciji delitve, kjerkoli bo to mogoče.

Pomen takšne stabilizacije je velik, saj omogoča končno prehod od prakticizma k načrtnemu delu. Za ilustracijo naj navedem samo primer, kako neobhodno nam je potrebna takšna stabilizacija, na primer na področju stanovanjsko-komunalne graditve, za razvoj družbenih dejavnosti, za stabilnost vlaganj v sekundarne gospodarske panoge in podobno. Skladi za solstvo na primer praktično ne bodo zaživel tako dolgo, dokler jim ne bomo določili stabilnih virov dohodkov. Pri stanovanjski izgradnji brez petletnih planov ne more-

mo resneje misliti na neke večje možnosti racionalizacije itd.

Za razvoj in napredek je idealno tisto stanje, ko je delitev čim bolj stabilizirana in ko so dohodki, oziroma sredstva na čim večjih področjih naše dejavnosti kar čim bolj vsklajena s samim gospodarskim in družbenim razvojem.

Razumljivo je, da današnja situacija še ne dovoljuje idealnih rešitev, ker bi bile pretoge in neživljenske. Vendar pa morajo iti naša stremjenja intenzivno po tej poti. Zato je zelo važno, da se stabilizirajo predpisi, ki urejajo ta vprašanja.

DEMOKRATIZACIJA PRI UPRAVLJANJU SKLADOV

Druga pomembna možnost, da se doseže boljše preglednost v delu, navaja na širino organiziranja skladov v komunah. Tovarš Kardeš je v Nišu ostro kritiziral slabosti iz dosedanjih izkušenj v delu naših skladov, ker je njih delo največkrat zelo slabo kontrolirano in javnosti neznano. Ker pa je organizacija skladov v razvitih komunah s stališča širjenja samouprave zelo pomembna, moramo iskati rešitve, ki bodo vsestransko ustrezale.

Da bi dosegli demokratizacijo pri upravljanju skladov, s čimer bi postalo njihovo delo tudi javno, bi morali za njihovo upravljanje voliti znatno širše organe, morda celo posebno skupščino ali podobno. Glede na pomembnost in značaj skladov bi lahko te skupščine imele tudi od 40 do 80 članov, ki bi jih volili na predstavniki način in sicer tako, da bi bilo zajamčeno kompleksno obvladovanje področja dela skladov in dosežen vsestranski vpliv na njihovo delo. Seveda bi se takšna skupščina sestajala bolj poredko, ker bi bilo njeno delo neracionalno, vendar bi kljub temu lahko vodila celokupno politiko sklada, odobrvala njegov program in načrt dela, razdeljevala sredstva itd. Sedanjí upravni odbori pa naj bi prevzeli funkcijo izvršilnih organov s tem, da bi imeli nad seboj dosti širši družbeni organ. S tem bi dosegli mnoge pomembne prednosti. Poleg znatnega razširjanja samoupravnih teles bi s tem pridobili še:

- mnogo boljši vpogled v problematiko,
- boljše preglednost in kontrolo,
- bolj principiarno ekonomsko politiko določenega področja, s tem pa tudi kvalitetnejše delo.

Pri taki rešitvi, posebno še, če osvojimo sistem volitev skupščin skladov, se nehoti odpira vprašanje dvotirnosti dela v odnosu na odbore občinske skupščine, to je na dosedanje svete.

Sorodnega pomena je tudi prenos kompetence ljudskega odbora na krajevne skupnosti, vzporedno z poslednim prenosom potrebnih sredstev. Četudi te mere po eni strani komplicirajo delo, zlasti s stališča administracije občine, pa so navzlic vsemu izredno pomembne, saj približujejo reševanje konkretnih lokalnih problemov ljudem v določenem naselju. Na ta način postaja tudi delo komunalne samouprave preglednejše in razumljivejše. Zato morajo statuti komun upoštevati te odnose.

NAJTESNEJSI STIKI MED ORGANI SKUPŠČINE IN DELAVSKIMI SVETI

Nadaljnje možnosti, ki vodijo k racionalizaciji dela, so po mojem mnenju neposredni in najtesnejši stiki med organi občinske skupščine ter delavskimi sveti. Kot ena izmed koristnih oblik takšnih stikov so se pokazale konference delavskih svetov v komuni. V Celju smo doslej organizirali dve takšni konferenci, ki sta dali dobre rezultate. Na osnovi teh izkušenj so predsedniki delavskih svetov sprejeli odločitev, da bodo v prihodnje takšne konference vsaka dva do tri mesece.

Nujnost take metode se je v naši komuni pokazala predvsem iz razloga, ker je veliko podjetij in ker je težko vzpostavljati stike z obiski v podjetjih, posebno, če so ti vezani na manjše število politično najodgovornejših ljudi.

Konference delavskih svetov, katerim po pravilu prisostvujejo predsedniki delavskih svetov in upravnih odborov, služijo v prvi vrsti razpravam o najpomembnejših problemih gospodarskega in družbenega značaja, razpravam o enotni politiki v komuni, kakor tudi o vseh konkretnih vprašanjih, ki so takrat najbolj aktualna. V Celju bomo tako obliko sodelovanja predvideli v našem statutu in jo po možnosti še razširili.

V zvezi z razpravo o zbiorih volivcev, pa bi rad poudaril naslednje: Problematično je, če področja zborov volivcev vežemo na področje krajevne skupnosti, ki šteje 2.000 do 3.000 volivcev. Kakor hitro bomo postavili področja zborov volivcev na

to osnovo, se bomo morali zadovoljiti z 10 do 15-odstotno udeležbo, kar pa v sistemu razvite demokracije pomeni vsekakor premajhno aktivnost.

Po mojem sta dve alternativni: — za tako velika področja je nesmiselno predpisovati kvorum za zbor volivcev, ker bomo imeli vedno težave;

— druga boljša oblika pa je, da določimo zbor volivcev točno na volilno področje, ki ga mora obvladati vsak izvoljen odbornik.

Ta predlog ima dve dobri strani:

- manjši kvorum, ki omogoča bolj delovni značaj zbora;
- večjo aktivizacijo in odgovornost odbornika.

Menim, da bi bil ta princip velikega pomena tudi glede izbire odbornikov. Volivci bi že vnaprej vedeli, da bodo v naslednjih štirih letih obravnavali svoje probleme predvsem s svojim odbornikom. Zato se bo tudi znatno zožila kriterij izbire ljudi, ki pridejo za to v poštev. Slaba stran predloga pa je v tem, da bo zborov volivcev znatno več kot doslej; toda, to je obenem pot h kvaliteti, kar pa je osnovnega pomena.

V svoji razpravi sem nakazal nekaj problemov, na katere smo naleteli pri naših dosedanjih razpravah o statutu. Predlogi in mišljenja, ki sem jih iznesel, so podani z namenom, da se racionalizira in izboljša kvaliteta dela v občini, da se sinhronizira funkcioniranje komunalne samouprave in da se v resnici izboljša sistem stvarnega vpliva občana in proizvajalca na politiko komune.

Franc Rupret

NAGRADE SO RAZDELJENE

Lani, ob proslavljanju 20-letnice vstaje jugoslovanov, je uredništvo našega lista razpisalo skupaj z Okrajnim odborom za proslavo 20-letnice vstaje ter Okrajnim odborom SZDL natečaj za najboljše pripevke, objavljene v našem listu od 1. aprila do 30. decembra 1961. leta, ki so obravnavali predvsem delavsko gibanje v Celju in okolici, nadalje Celje in njegovo območje v času vstaje ter boju proti okupatorju in nazadnje celjski okraj v povojnih letih graditve.

Natečaj je vzbudil splošno zanimanje in mnogi avtorji so vse leto z veliko prizadevnostjo zbirali dokumentarni material in pisali spomine iz partizanskih borb in podobno.

Zal, je bilo najmanj pripevk objavljenih iz poglavja predvojne delavske gibanja v Celju in okolici. Zaradi tega tudi strokovna žirija ni podelila niti prve, niti druge nagrade, a tretjo v višini 10.000 dinarjev priznala tov. Francu Kaču iz Celja.

Največ prispevkov je uredništvo sprejelo in objavilo iz drugega poglavja na-

tečaja. Tako smo po zaslugi številnih avtorjev objavili dolgo vrsto dokumentarnih spominov in celo izvirna zapisa iz časa naše ljudske vstaje. V tem pisanju se ni uveljavila samo kvaliteta, temveč tudi vztrajnost in prizadevnost. Pri presoji o poudariti nagrad se je komisija odločila za to, da je sredstva v ta namen razdelila med štiri najbolj prizadevne pisce tega poglavja natečaja. Zato ni podelila prve nagrade, temveč dve drugi in dve tretji. Drugi nagradi po 20.000 dinarjev sta prejela: Vlado Valencak iz Velenja ter Drago Kumer iz Preboida, tretji nagradi po 10.000 dinarjev pa Rudi Lešnik iz Smarja in Jurček Krašovec iz Celja.

Nekoliko manj prispevkov je bilo na razpolago tudi iz tretjega poglavja natečaja. Zato komisija ni podelila prve nagrade; drugo v višini 20.000 dinarjev je priznala Milanu Božiču iz Celja, tretjo v znesku 10.000 dinarjev pa Rudiju Lešniku iz Smarja.

Vsem udeležencem iskreno čestitamo.

Uredništvo

valci. Kar težko si je predstavljati odločitev in pozneje vožnjo s kolesom od Kranja do Stockholma. Devetinsirideset dni, ki jih je potreboval za tja in nazaj, je veliko, pa tudi malo. Nič manjši, če ne še večji podvig, pa je bila njegova lanska pot, ko je prevozil kar 10.360 kilometrov.

potoval.

Mož je na svoji poti doživel dosti lepega in žalostnega. Ima zelo dober spomin. Ne glede na to, pa bi ga spravili v zadrego, če bi ga vprašali po najlepšem vtisu. Seveda, egiptovske piramide so nekaj edinstvenega, toda privlačne so tudi moderne zgradbe. Lepi

Kairu in da se nikakor ni mogel načuditi flori Nizozemske. Nekaj neverjetnega je doživel ob srečanju z bedo na Bližnjem vzhodu. To je treba videti in doživeti, sicer je težko razumeti razvoj teh zanimivih dežel.

Zagar je iznajdljiv, močan in poln idej. Večkrat je imel na svo-

ga je rešilo golo naključje. Med to divjo vožnjo so se pasovi, ki so vezali torbo na prtljajniku nekoliko zrahljali in z nje je padlo nekaj kosov prepečenca. Sestrani psi so planili po njih; on pa jim je ves srečen, da jo je tako poceni odnesel, prepuštil še ostank suhega in prepečenega kruha.

Povsem razumljivo je, da človeka tu in tam popade strah. Tudi Zagarja je nekoč prevzel ta občutek. Takrat je bil v starinskem Dovru na Angleškem. Tam ga je zalotila huda nevihta. Bližnjem vzhodu je tako, da ni več videl pravega izhoda. Končno se je vse lepo izteklo.

Pred kratkim je obiskal Velenje. Novo rudarsko mesto ga je tako prevzelo, da se je odločil, da bo pripravil posebno predavanje z diapozitivi o tem mestu ob Paki. Naslov mu bo dal »Pravljica o Velenju«.

Popoldan s svetavnim potnikom

Potovanje po Anatolski planoti v Turčiji je enkratno doživetje in Zagar jo sedaj že dobro pozna, saj je bil lani že drugič tam. Pred leti je obiskal Ankaro kar s kolesom; lani je bil tam z mopedom. Pravi, da v tretje tja ne bo

spomini ga vežejo tako na mesta severne Evrope, kot na Velenje.

Večkrat se je zgodilo, da je močno presenečen ob stal pri kakšni pomembni reči. Tako pravi, da ne ve koliko časa je gledal zlato Tutankamno masko v

jih potovanjih težave. Toda ob prijazni besedi je na vse to pozabil. Nekeč so ga, ko je vozil po Ankari, napadli trije na pol divji psi. Močno je pritiskal na pedala in se trudil, da bi jim ušel. Ko se je zdelo, da bo ves napor zman,

Industrija žalske občine od vseh strani

Svet za industrijo občine Žalec je za eno zadnjih zasedanj Občinskega ljudskega odbora pripravil temeljito analizo o dogajanjih, investicijski izgradnji in perspektivah industrijskih podjetij na območju žalske občine.

Tekstilna industrija je najmočnejša industrijska panoga v občini. Od skupnega števila 3.376 zaposlenih, jih je v tej panogi približno 55 %. Če primerjamo delež tekstilne industrije v skupnem narodnem dohodku občine, vidimo, da je nanjo lani odpadlo 69 %, v 1960. letu pa celo 75 %. To pomeni, da odpade na enega zaposlenega v tekstilni industriji veliko več narodnega dohodka, kakor v ostalih industrijskih panogah. Premogovnik je udeležen s 13,5, keramična industrija z 8,8, lesna z okoli 7, industrija opeke pa z 1,7 odstotka v skupnem narodnem dohodku občine.

Z rekonstrukcijami, ki jih izvajajo podjetja žalske občine, ne preneha rasti vrednost osnovnih sredstev, zmanjšuje pa se odstotek iztrošenosti, ki je bila marsikje zelo visoka, zlasti še v tekstilni industriji. Zaradi tega so se kar tri tekstilne tovarne v občini lotile temeljitih rekonstrukcij. V tekstilni tovarni Juteks v Žalecu je že pričela poskusna proizvodnja jutine preje v lastni predilnici, ki bo v prihodnje zadovoljila potrebe po tej surovini, v naslednjih mesecih pa, ko bo rekonstrukcija povsem končana, bo tovarna proizvajala izključno jutine tkanine. Poprej se je morala zaradi pomanjkanja surovin delno preusmeriti na proizvodnjo bombažnih tkanin. Tovarna bo

proizvedla okoli tri milijone kvadratnih metrov jutine tkanine letno.

Tovarna nogavic na Polzeli se pravkar dogovarja za dobavo 300 Zodiac strojev za pletenje ženskih nogavic. Ti stroji naj bi bili na razpolago že v prvi polovici letošnjega leta. Dobavitelj strojev bi dal na razpolago tudi potrebne surovine za petletno proizvodnjo. Podjetje bi rekonstrukcijo izvajalo s posredovanjem Jugo-importa, kateremu bi v naslednjih letih dobavljalo nad 12 milijonov parov ženskih nogavic letno, ali okoli 80 odstotkov proizvodnje na teh strojih. Ponudba je vsekakor ugodna; zanjo se je delavski svet načelno že odločil. Ta proizvodnja bi omogočila zaposlitev 450 novih delavcev.

Rekonstrukcijo nadaljujejo tudi Tekstilna tovarna v Preboldu, ki obnavlja in modernizira opremljenico ter kotlarno, predilne priprave in tkalnico.

Tekstilna tovarna Sempeter je prenehala z proizvodnjo; v teku je njen likvidacijski postopek. Izstrošene stroje, ki knalno ne bi mogli več biti konkurenčni v tekmi z modernimi in velikimi novimi tekstilnimi tovarnami v drugih krajih države in v svetu, so že prodali. Pridobljena sredstva bodo porabili za ustanovitev novega obrata tovarne AERO iz Celja, ki bo prevzela tudi vse nepremičnine. Novi obrat bo lahko v končni fazi proizvodnje ustvarjal nekajkrat večji narodni dohodek, kakor pa ga je dosegala dosedanja tekstilna tovarna. Delovno silo, kolikor je ne bo ostalo v novem podjetju, prevzamejo so-

sednje tekstilne tovarne.

Lesnoindustrijski podjetji Sempeter in Polzela sta se združili v eno podjetje, ki ima mnogo večje možnosti za uspešen razvoj. V polzelskem obratu bodo izdelovali spalnice iz mehkega lesa, v šempetrskem pa finejše furnirano pohištvo. Tudi v tej industrijski panogi je narodni dohodek na enega zaposlenega nad povprečjem.

Odkar v Keramični industriji Liboje obratuje iz Madžarske uvožena peč, si je podjetje nekoliko opomoglo, čeprav nova naprava še ne deluje brezhibno. Podjetje se pogaja za odkup licence za proizvodnjo grafitnih loncev, po katerih je veliko povpraševanje v naši industriji.

Premogovnik Zabukovca je začel izkoriščati varnostne zaloge premoga v bližini središča rudnika, hkrati pa se pripravlja na postopno in načrtno opustitev obrata, oziroma na preusmeritev kapacitet, zlasti zunanjih pomožnih delavnic. Težave ima s prodajo premoga v prahu, ki ga ima na zalogi precejšnje količine.

Tudi industrija opeke bo dosegla slabši finančni uspeh, ker je morala slediti znižanju cen svojim proizvodom, kakor so to storile druge opekarne.

Industrija žalske občine bo po vseh predvidevanjih dosegla v letošnjem letu 3.164 milijonov narodnega dohodka, čistega pa 1.753 milijonov dinarjev, od tega bo znašal bruto osebni dohodek 1.459 milijonov dinarjev, v sklade pa bo predvidoma vložnih 294 milijonov dinarjev.

J. G.

Iz naših podjetij

Tudi takih drobilcev je v našem okraju kar lepo število. Odgovorni ljudje pravijo, da delavci pri njih že dolgo delajo z njimi, da

pa se še ni pripetila nobena nezgoda in tudi ne poškodba. Ali naj res čakamo na to, da se bo pripetilo nekaj neprijetnega? Kaj

bodo rekli odgovorni ljudje takrat? Vprašamo vas, kaj boste rekli takrat? — Zdi se, da umikate pogled in nimate besed.

560 prometnih nesreč in 24 mrtvih

Še zmeraj - zaradi alkohola

Po statističnih podatkih oddelka za notranje zadeve pri Okrajnem ljudskem odboru v Celju je bilo v našem okraju lani 560 prometnih nesreč, od tega 385 s težjimi posledicami. Pri nesrečah je 24 ljudi izgubilo življenje, medtem ko je bilo 361 oseb huje ali lažje telesno poškodovanih. Pri vseh teh nesrečah je nastalo za okoli 47 milijonov dinarjev materialne škode. V tem znesku so vračunani samo stroški, ki so nastali zaradi okvar na vozilih, ne pa oni, ki so nastali zaradi zdravljenja poškodovanih oseb in zaradi zastoja vozil.

Med smrtnimi žrtvami prometnih nesreč je bilo devet kolesarjev, trije pešci, trije motoristi, trije sopotniki na motornem vozilu, dva voznika osebnih avtomobilov, en mopedist, en voznik vpreznega voza, en traktorist in en sopotnik na vprežnem vozu. Pri prometnih nesrečah s smrtnim izidom je bila vinjenost v desetih primerih glavni vzrok nesreče. Medtem ko je ena smrtna nesreča nastala zaradi neupoštevanja prednosti v križišču, so v treh enakih primerih zabeležili nepazljivo prečkanje ceste, v dveh prehitro vožnjo glede na razmere na cesti, v enem okvaro na vozilu, v dveh sekanje ovinka, v dveh nepazljivost med vožnjo in v treh primerih nepravilno prehitvanje.

Analiza vzrokov prometnih nesreč kaže, da se jih največ pripeti zaradi neupoštevanja cestno prometnih predpisov. Do nesreč pa je prišlo tudi zaradi slabih cest in okvar na motornih vozilih, vendar je število nesreč zaradi teh vzrokov zelo majhno.

Od vseh koristnikov cest so kolesarji največji povzročitelji prometnih nesreč. Kolesarji so tisti, ki slabo poznajo prometne predpise, nadalje se na cestah pojavljajo s pomanjkljivo opremljenimi kolesi, brez luči, brez odbojnega stekla in zavor. Velikokrat vozijo vzporedno, nepravilno prehitujejo, ne nakazujejo spremembe smeri vožnje z roko, na kolesa si nalagajo predmete, ki jih ovirajo pri zaviranju in preglednosti. Vsem tem vzrokom so se lani pridružili še vinjeni kolesarji.

Kolesarji so pri taki vožnji stalno izpostavljeni nevarnosti in postanejo v mnogih primerih tudi sami žrtve prometnih nesreč. V preteklem letu je zaradi teh nevarnosti izgubilo življenje kar devet kolesarjev, medtem ko je bilo večje število kolesarjev huje in lažje poškodovanih. Gotovo je tudi to, da bi bilo med kolesarji manj ponesrečenec in da bi bilo na sploh manj prometnih nesreč, če bi imeli kolesarske steze. V celjskem okraju se nekateri činitelji že vrsto let brezuspešno prizadevajo, da bi zgradili kolesarsko stezo ob cesti prvega reda od Vojnika do Sempetra. Na tem odseku ceste je kolesarski promet zelo velik in predstavlja stalno oviro sodbodnemu prometu motornih vozil. Materialna škoda, ki je nastala pri prometnih nesrečah na tej cesti, je prav gotovo večja kot bi stala zgraditev kolesarske steze.

Lani so se smrtno ponesrečili trije pešci, ki so nepazljivo prečkali cesto, medtem ko jih je bilo več telesno poškodovanih. Pešci se še zmeraj ne zavedajo, da se motorni promet hitro razvija; zato se vedejo na cestah tako, kot da je samo njim namenjena. Pri pešcih pride do nesreče največkrat zaradi nenadnega prihoda na vozišče, zaradi nepredvidne hoje in vinjenosti.

Vozniki motornih vozil so bili lani kar 146-krat udeleženi pri prometnih nesrečah. Pri teh so bili trije smrtno poškodovani. Prav tako so smrtno žrtve postali tudi trije sopotniki na motornih kolesih. Zanimivo je, da so bili

kar štirje vozniki in sopotniki na motornih kolesih, ki so se smrtno ponesrečili, brez čelade. Vozniki motornih vozil povzročajo največ nesreč zaradi vinjenosti, prehitre vožnje, neupoštevanja prednosti v križišču, nepravilnega prehitvanja in neupoštevanja cestno prometnih znakov. Zalostna je ugotovitev, da je bil pri vsaki četrti nesreči udeležen vinjeni voznik, kljub temu, da se je kriterij kaznovanja zoper vinjene voznike zelo zaostril.

Kakor kolesarji, tako tudi vozniki vprežnih vozil poznajo zelo slabo cestno prometne predpise. Vozijo z nepravilno opremljenimi vprežami, brez odbojnega stekla, brez osvetlitve v nočnem času, nepravilno prečkajo cesto, pušajo vprege na cesti brez nadzorstva, onesnažujejo cestišče in večkrat vozijo pod vplivom alkoholnih pijač. Take nepravilnosti so lani povzročile 63 prometnih nesreč.

Po mesecih je v 1961. letu odpadlo največ prometnih nesreč na september in oktober, po dnevih pa na soboto, nedeljo in ponedeljek od 16. do 20. ure.

Če primerjamo statistiko prometnih nesreč v lanskem letu z ono iz 1960. leta, ugotovimo, da se je število prometnih nesreč s telesnimi poškodbami in smrtnimi žrtvami zmanjšalo za okoli deset odstotkov, medtem ko se je povečalo število prometnih nesreč, pri katerih je nastala samo materialna škoda. To je razveseljiva ugotovitev, posebno še če upoštevamo, da se je znatno povečalo število motornih in drugih vozil. Ta uspeh lahko pripisujemo povečani prometni vzgoji vseh koristnikov cest, ki jo opravljajo komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu preko številnih avto-moto društev, s pomočjo Zdrženja šoferjev in avtomehanikov, ljudske tehnike in s pomočjo organov družbenega upravljanja.

J. K.

VELIKA NALOGA vseh družbenih sil

Novosadsko posvetovanje o statutih komun ni dalo nobenih šablon, niti enotnih okvirov za sestavo teh izredno pomembnih aktov komunalne samouprave. Posvetovanje takih šablon ni dalo, ker za to ni bilo nobenih potreb. Nasprotno, vsakršno šabloniziranje bi lahko samo zmanjšalo pomen in bogastvo idej, predlogov in sugestij, ki so posledica specifičnosti vsake komune posebej, dosedanje prakse in izkušnje, večje ali manjše razvitosti organov družbenega upravljanja, dela zavestnih subjektivnih sil in podobno.

Spričo tega, da bodo statuti komun poleg zvezne in republiške ustave tretji osnovni dokument bodočega razvoja našega družbeno-ekonomskega in političnega sistema, bi bilo prav in koristno, da bi izmenjali izkušnje in mišljenja ter se precej podrobno pogovorili o najvažnejših principih, ki jih bodo srečavali pri razpravi in sestavljanju statutarov. Precejšen delež v tem pogledu je dalo novosadsko posvetovanje, saj so se njegovi udeleženci razšli z bogatimi mislimi in predlogi,

ki jih bodo lahko primerjali in prilagajali svojim potrebam in zahtevam.

Lahko trdimo, da je po tem posvetovanju nastopilo novo obdobje v delu okoli priprav za sestavo statutarov komun. Četudi se niso končale načelne razprave o nekaterih principijskih vprašanjih, je vendarle razumljivo, da je treba zdaj preiti na konkretno delo, na praktično pripravljanje materialov in osnutkov za bodoče statute komun. Za to delo niso postavljene nobene časovne omejitve, niti ne govorijo o naglici, a navzlic temu, dela se bo treba lotiti z veliko odgovornostjo in prizadevnostjo ter ga po možnosti končati v letošnjem letu.

V pripravah za sestavljanje statutarov komun bo treba proučiti vse pogoje, možnosti in naloge v zvezi s celotnim ekonomskim, kulturnim, in družbenim razvojem občine. Prav tako bo treba določiti mesto in vlogo političnih, gospodarskih in družbenih činiteljev, zlasti pa precizirati njihove pravice, dolžnosti in medsebojne od-

nose, vse seveda v okviru komune.

Vse to narekuje, da se delo okoli priprav za sestavljanje statutarov ne more omejiti samo na strokovne organe v občini, temveč, da je to naloga, in še zelo velika, vseh najodgovornejših političnih organov in družbenih organizacij. O vseh vprašanjih, ki se bodo pojavljala skupaj z razpravo o statutih komun, bo treba ne samo sestaviti analize, temveč pripraviti tudi razgovore z organi delavskega in družbenega upravljanja, političnih in družbenih organizacij, strokovnih združenj itd.

Očitno je, da so se naše komune prav zdaj znašle pred izredno odgovornim delom s področja komunalne zakonodaje, ki ga bodo morale same in samostojno opraviti. Sestavljanje dokumenta, ki naj bo »magna carta«, kot je rečeno na novosadskem posvetovanju, vsakega državljana, organov in samoupravnih organizacij, je delo, ki bo zahtevalo resno sodelovanje vseh družbenih sil.

M. D.

RAZVESELJIVA BILANCA LANSKIH SEJMOV NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU

Za 35 milijard kupčij

LANSKIH MEDNARODNIH SEJMOV NA GR SE JE UDELEŽILO 400.000 OBISKOVALCEV

Pred kratkim so na Gospodarsko razstavišču ocenili sezono lanskimi mednarodnimi sejmi. Priznati je treba, da je bilanca lanskimi sejmi zelo razveseljiva, tako glede obiska vseh sejemskih prireditelj, še bolj pa glede poslovnih uspehov, ki na teh mednarodnih sejmi naraščajo iz leta v leto.

Lani so bili na Gospodarskem razstavišču 4 mednarodni sejmi, in sicer modni, vinski, gradbeniški in elektronski. Na vseh sejmih je bilo lani prodanih 340.458 vstopnic. Seveda pa je število obiskovalcev še precej večje, kajti več tisoč ljudi je prišlo na sejme brez vstopnic (razstavljalci v okviru sejmov, gostje ob otvoritvah itd.). Zato ni pretirana trditev,

da se je lanskimi sejmi udeležilo že blizu 400.000 obiskovalcev. Največ vstopnic je bilo prodanih na gradbeniškem sejmju, ki mu sledijo vinski, elektronski in modni.

Še pomembnejši obiski kot pri obisku gledalcev pa so bili lani doseženi glede poslovnih uspehov. Na vseh lanskimi sejmi je bila sklenjenih za več kot 34 milijard dinarjev kupčij, pri čemer spet nosijo levji delež gradbeniki. Ta številka jasno kaže, da postajajo specializirani mednarodni sejmi na Gospodarskem razstavišču iz leta v leto pomembnejše mednarodne gospodarske prireditve, ki jim hitro raste sloves ne samo v poslovnih krogih doma, marveč tudi v inozemstvu. O tem spet

jasno pričajo podatki, da je na vseh lanskimi sejmi sodelovalo 1046 domačih in inozemskih podjetij iz 18 držav, ki so razstavljale svoje proizvode na 44.500 kvadratnih metrih razstavnih površin.

Letos bo na Gospodarskem razstavišču še pestrejši program mednarodnih sejmov, ki jih bo že pet: modni, vinski, gradbeniški, elektronski in turistični »Adria-Alpe« (od 14. do 24. aprila), lesni (od 4. do 11. junija, vinski (od 1. do 9. septembra) in elektronski (od 13. do 21. oktobra). Nedvomno bodo na teh sejmi doseženi še večji poslovni uspehi med domačimi in inozemskimi podjetji, kar bo še v večji meri kot doslej uveljavilo jugoslovansko gospodarstvo v tujini.

POMEMBNA ZDRAVSTVENA PRIDOBITEV

Nova ginekološka ambulanta v Celju

(IZ RAZGOVORA Z RAVNATELJEM CELJSKE BOLNISNICE DR. IVANOM KOPACEM IN S SEFOM GINEKOLOŠKEGA ODDELKA DR. RUDOLFOM CIKOM.)

Potem ko so lansko leto v celjski bolnišnici nekako »incognito« — namreč brez značilnega, čeprav gotovo tudi ne neupravičenega »publiciranja« v javnosti — odprli nov očesni oddelek, s čimer je po šestnajstih letih (!) še vedno mračna zunanost zgradbe ob kirurškem oddelku dobila vsaj nekaj notranje toplote, je zdaj prizadevnost zdravstvenih delavcev ob zaslugah dr. Kopača in dr. Čika obrodila še en sad — ginekološko ambulanto.

Ambulanto, za katero je prispevala milijon dinarjev tudi Železarna Štore in ki jo bodo odprli 1. februarja, so preuredili iz neizkoriščenih prostorov ginekološkega oddelka, pri čemer velja dodati: domiselno, estetsko in funkcionalno!

Kakor povzemam iz razgovora, je ob tem poglavito predvsem dvojno vidikov: prvič, pomembnost, zlasti pa potrebnost ambulantne in očitno je toliko večja, v kolikor težavnejših razmerah je ta zdravstvena dejavnost z vsakim dnem, in drugič, ambulanta naj bi pripomogla k sprostitvi birokratskih administrativnih spon ter praktično uveljavila to, kar teoretično uveljavlja novi zdravstveni zakon — prosto izbiro zdravnika.

Ce oboje okoliščin, na katerih nesporno dovolj trdno stoji nov zdravstveni objekt, še dopolnimo, nam zaključki nehoti porajajo misel, da bi bili pravzaprav morali dobiti v Celju tak objekt že pred več leti. Kajti ena sama ordinacija z enim samim specialistom (ne v številni honorarnih delavcev) po zdravi presoji pač ne more biti kos področju, ki šteje po približnih podatkih vsaj 50 do 60 tisoč žena. O tem, da je to res, naposled dovolj zgovorno priča tudi dejstvo, da morajo žene čakati na preglede po šest tednov in več, iz česar nazadnje ni mogoče izključiti možnosti, da se lahko to čakanje iz kakršnihkoli vzrokov podaljša še za toliko, kakor tudi ne možnosti, da se lahko v tako dolgem časovnem intervalu neka bolezen občutno poslabša. In če je v medicini pogosto odločilnega pomena prav pravočasno odkritje neke bolezni, je v tem še dodatni razlog, ki ne samo utemeljuje tako odločitve, marveč ji istočasno daje tudi polno priznanje!

Nič manj ni potlej važna druga postavka — vprašanje proste izbire zdravnika. Medtem ko doslej ta prosta izbira praktično ni bila mogoča sprito obsevnih zavor, zapadenih predvsem v izgovorih, da ni prostorov, in je bila pot do specialista povezana izključno z birokratsko napotnico (podobno kakor potovanje v inozemstvo z neizgovorno vizio), odpira nova ginekološka ambulanta najširše možnosti v tem smislu, da si bo poslej lahko vsaka žena zares prosto izbrala specialista, ne da bi za to potrebovala kakršenkoli uradniški akt! To pa pomeni, da nimamo opra-

ratorij in antisterilitetno ambulanto za moške; opravljal bo vse vrste pregledov, vključno posvetovanja o seksualnih vprašanjih; kolposkopsko bo ugotavljala raka in s posebnimi brisi vršila citološke preiskave. Ena izmed upoštevanja vrednih dobrh strani bo tudi v povezavi ambulantne z ginekološkim oddelkom, saj bodo zdravstveni delavci v primeru kakšne nujne potrebe tako rekoč »pri roki«. In končno ni brez vrednosti še to, da bodo žene, ki so bile recimo operirane ali so se kakorkoli zdravile, lahko še naprej ostajale pod kontrolo pri istem specialistu.

Kakor je ob zaključku rekel šef ginekološkega oddelka dr. Čik: — Prepričan sem, da bomo v redu delali in da bomo ženam res ustregli kot se spodobi.

V teh preprostim besedah specialista, ki mu je dolgoletna praksa vtisnila nekakšen miren, razmišljujoč in hkrati zaupljiv izraz, je bilo začutiti tisto ljubezen in vero, ki nikoli ne izneveri.

Drago Hribar

Štipendije in praksa študentov

V skrbi, da bi javnim službam v žalski občini zagotovili dovolj priliva potrebnih strokovnih kadrov, štipendira ljudski odbor leto za letom več dijakov srednjih strokovnih šol ter študentov višjih šol in fakultet. Žalska občina je bila med prvimi, ki je v letu 1957 ob prenosu štipendiranja iz okraja na občino prevzela venko sive vso štipendiranje, odtlej pa je vsako leto razpisovala nove štipendije. Sedaj štipendira za okrog 200 dijakov in študentov, ki bodo v naslednjih letih zasedli delovna mesta v javni upravi, prosveti in zdravstvu. Poleg ljudskega odbora pa podeljujejo štipendije tudi gospodarske organizacije.

Osamosvojitve javnih služb pa tudi razvoj štipendiranja sedaj narekuje, da se še bolj decentralizira. Tako bodo letos štipendiranje učnih kadrov prevzele šole same s pomočjo sklada in sveta za šolstvo, zdravstvene kadre bo štipendiral zdravstveni dom, komisija za štipendije pri občini pa bo podeljevala samo štipendije za kadre, ki so potrebni javni upravi. Pa tudi tukaj bo moral sodelovati svet delovnega kolektiva in izreči mnenje, kateri in koliko kadrov je potrebnih. Med temi tremi dajalci štipendij pa bo potrebno sodelovanje in vsklajevanje, da bo politika štipendiranja enotna. Morda bi kazalo tudi smejeje preiti poleg štipendiranja še na kreditiranje študentov in obe obliki kombinirati.

Zelo važno za dobro pripravo kadrov je povezovanje šol z dajalcem štipendije. Praksa kaže namreč, da prihajajo nekateri kadri teoretično sicer dokaj usposobljeni iz šol, skoraj povsem pa jim manjka vpogleda v delo, ki ga bodo opravljali. Zato so na decembrski seji komisije za štipendije žalske občine razpravljali med drugim tudi o tem, kako doseči boljše usposobljenost kadrov za javne službe. Vsekakor bo pri tem potrebna večja pomoč in sodelovanje šol.

Tako na primer višja šola za socialne delavce sama ureja, kam bo poslala svoje slušatelje na prakso med počitnicami in izdela točen program. Slušatelj je dolžan prisostvovati sejam svetov in občinskega ljudskega odbora. Podobno prakso imajo tudi učiteljski in v zadnjih letnikih in tudi o njih se ne more trdit, da prihajajo neprimerni na delovno mesto. Delovna praksa je

v teh šolah postala sestavni del pouka in ocenjevanja. Tako je tudi prav.

Nekoliko drugače pa je z drugimi šolami, ki bi prav tako lahko več storile za praktično usposabljanje bodočih strokovnih kadrov. Tudi ekonomska in tehnična srednja šola, nadalje šole za srednji medicinski kader bi lahko izdelale program prakse in slušatelje v sporazumu z dajalci štipendij pošiljale na prakso v letnih počitnicah. Štipendisti prejema štipendijo tudi med počitnicami, za mesec dni prakse pa bi bodoči delavci prav gotovo marljivo praktikalno še posebej nagradili. Dijaki ekonomske srednje šole, ki končajo III. letnik, gredo na obvezno prakso v gospodarske organizacije, ne oziroma na to, da tamkaj ne bodo vsi službovali. Zakaj pa ne bi mogli tisti dijaki, ki se bodo zaposlili v javni upravi in drugih javnih službah na prakso v te ustanove? Saj so tudi tam delovna mesta in ekonomski ter finančni kader. Praksa štipendistov bi se na vsak način morala opravljati pri dajalcih štipendije. Tako bi se tudi zveza med njimi in dijakom — štipendistom ne omejila zgolj na to, ali je zadostil učnim zahtevam (izpitom), da bi imel pogoje za nadaljnjo štipendiranje.

Mislil, da bi bil tak način šolanja strokovnih kadrov tudi prispevek k reformi pouka v srednjih šolah, o kateri govorimo že dalje časa. Od tega pa niso izveze tudi višje šole in fakultete, s katerimi je prav tako premalo povezave.

JG

Tudi volivci v Petrovčah so se odločili za samoprispevek

Pomanjkanje učnih prostorov v Petrovčah je že dalj časa resen problem. Sedaj deluje v kraju sicer samo štiri razredna šola, vsak razred pa ima vzporednico. Tako je 8 razredov in le 4 učilnice, ki so zasedene po ves dan. V šolski stavbi je prostora samo še za pisarno in šolsko kuhinjo, drugih prostorov pa ni.

Zato so se volivci v Petrovčah odločili, da bodo pričeli s pripravami za gradnjo prizidka, kjer bi bilo nekaj učilnic in še drugi potrebni prostori. Mislijo tudi na osemletko. Šolska je že več let

Prvenstvo mladih frizerjev v Celju

V nedeljo je bila v Celju prireditve, ki je vzbudila med ljudmi izredno zanimanje. Nad šestdeset učencev brivsko frizerske stroke iz vse Slovenije in sosedne republike je takmovalo za dragoceni, prehodni pokal Narte, ki ga je poklonila tovarna ILLIJA iz Ljubljane.

V dopoldanskem delu programa so nastopili najprej brivci v striženju z britvijo (»hardye«), ki so pokazali prave mojstrske uspehe. V tej disciplini so popolnoma prevladovali Mariborčani, ki so osvojili kar pet zaporednih mest. Sledilo je sedem skupin po šest tekmovalcev v dnevi pričeski, kjer so ponovno Mariborčanke osvojile prva tri mesta pred Celjem, Kamnikom,

Reko, Ljubljano in Kranjem.

Višek strokovnosti so pokazale tekmovalke v večerni pričeski. Posrečeno izbrane barve las in elegantne fantazijske linije frizur so navdušile gledalce v nabito polni dvorani. V tej disciplini so prevladoval domače tekmovalke.

Prvo mesto v skupinskem tekmovalstvu, in s tem NARTIN pokal, so osvojili učenci Brivsko frizerskega podjetja iz Maribora s 1521 točkami, drugi so bili Celjani s 1441, Reka 1240, Kamnik 1420, Kranj 1097 točk itd. Mladi tekmovalci so bili nagrajeni s praktičnimi darili in priznanji, zmagovalne ekipe pa so prejele tudi pokale Obrtno-komunalne zbornice iz Celja.

Združitev obrtnih podjetij

V prejšnjih letih je v nekaterih središčih žalske občine delovalo po več manjših in ločenih obrtnih organizacij, ki se nikakor niso mogle razviti v močnejša obrtna podjetja. Zato je svet

Spremembe v upravi ObLO žalec

Svet za splošne in notranje zadeve Občinskega ljudskega odbora Žalec se je na zadnji seji temeljito seznanil z osnutkom nove organizacije in sistemizacije uprave ljudskega odbora. Zaradi prenašanja določenih zadev na organe družbenega upravljanja in samoupravljanja bi se lahko z letošnjim letom delno reorganizirala uprava, število uslužbencev pa bi se znižalo od 134 na 123.

Svet je razpravljal tudi o pravilniku o organizaciji delovnih razmerij in o delitvi dohodka upravnih organov ljudskega odbora, po katerem bi se razdeljevali osebni dohodki delovnega kolektiva uslužbencev občinskega ljudskega odbora Žalec po

za obrt pri ObLO pričel proučevati stanje teh obrtnih organizacij in predlagal delovnim kolektivom, da se združijo.

Prebolska obrtna podjetja so se pred kratkim združila v močnejše obrtno podjetje. Kolektivi obrtnih podjetij na Vranskem in v Zalcu pa so se odločili za ta korak sedaj. Po doseženem soglasju delovnih kolektivov je združitev potrdil ObLO na ločenih sejah obeh zborov. Na Vranskem se združijo v novo podjetje Obrtni center Mizarstvo, Kleparstvo, Usnjarstvo ter Kovinsko podjetje »KOVOR« Vransko. Žalski Obrtni center pa bo združil Elektroinstalaterstvo, Ključavničarstvo in kleparstvo, Pleskarstvo, Mizarstvo in Dimnikarstvo iz Zaleca ter Pečarstvo iz Gotovelj in Cevljarstvo ter Kolarstvo iz Petrovč.

Vsako od omenjenih novih obrtnih podjetij bo zaposlovalo nad 100 delavcev.

Pričakujemo, da bodo združena sredstva v skladih novega podjetja mnogo solidnejša osnova za načrtno investicijsko vlaganje in najemanje potrebnih kreditov. Tako močno podjetje bo tudi lažje nastopalo na tržišču, ker bo lahko razširilo asortiment proizvodnje in uslug. Prednosti združenega podjetja se bodo pokazale tudi glede znižanja režije in večje ekonomičnosti proizvodnje. To je zlasti pomembno, ker bo pavšaliziranje obrtnih podjetij verjetno odpadlo. Razen tega so kolektivi ugotovili tudi druge prednosti združitve, posebno glede boljše kadrovske politike, komercialne in knjigovodske službe, kakor tudi glede močnejšega uveljavljanja delavskega samoupravljanja v številnejšem kolektivu.

Med razpravo o združitvi manjših obrtnih podjetij je bila sicer izraženo mnenje, da bi morali združevati sorodne stroke v občini. Vendar združitev po strokah zaenkrat ne pride v poštev, ker so sorodna podjetja bodisi zelo redka ali pa dokaj razkropljena po vsej občini. Z razvojem obrti pa bo kasneje tudi tako združevanje morda dozorelo.

Seveda bo moral kolektiv združenega obrtnega podjetja gledati tudi na to, da bodo vsi posamezni obrti rentabilno poslovali, da se dohodek enega ne bi uporabljal za kritje poslovnih izgub drugega.

Obnova vinogradov

Prihodnji mesec bo konjska kmetijska zadruga začela z pripravljalnimi deli pri obnovi vinogradov in sadovnjakov v Skalcah. Načrti za to so bili izdelani že lani in prav tako odobrena potrebna denarna sredstva.

107 problemov v enem problemu

ALI ZAPISEK O NELJUBI RESNICI

Pred dnevi je bil v celjskem bloku 107 občni zbor stanovalcev, kar pomeni, da ni bil kakšen posebno pomemben dogodek za javnost, ker pač o sestankih hišnih stanovalcev ne pišemo, morda zato, ker se nam zdijo preveč vsakdanji in brez-pomembni ali pa morda tudi zato, ker nanje kratkoma sploh ne mislimo. Bodi tako ali drugače — hišni sestanki so pač pomembni predvsem za hiše. Če je kljub temu ta zapis zašel v časopis, je to zato, ker je njegov predmet vendarle širšega, splošno pomembnega formata, saj je v njem združenih tako rekoč pet stanovalskih blokov po 20 stanovanj in več hkrati ali pa celo 107 enostanovanjskih hiš!!!

Zbor stanovalcev tega visoko številčnega bloka je namreč razkril poleg 107 problemov tehnične narave še en problem arhitektonske narave. V čem je pravzaprav teh 107 problemov in ta en problem? Ti problemi so kajpak v stanovanjih. Letos bosta pretekli že dve leti, kar blok stoji in so v njem stanovalci, pa ga kolavdacijska komisija še vedno ni sprejela, ker blok namreč še vedno ni tehnično sprejemljiv! Pomanjkljivosti naštevati bi bilo brez pomena, ker jih je preveč. Da pa je ironija še popolnejša: namesto da bi odpravili predvsem te, se recimo po »električni« liniji ukvarjajo z »boljšim« označevanjem uzemilničnih naprav, kar je zelo važno, kajti zdaj, po skoraj dveh letih bi se od premnogih stanovalcev še vedno lahko našel kdo, ki bi po pomoti lahko vtaknil kak prst tja, kamor ga praktično sploh ne more vtakniti! Toda pustimo ob strani to, kar zadeva odnos izvajalca gradbenih del do stavbe, ki jo je zgradil in s tem do tistega, ki je stavbo investiral, in kar bo sprito obstoječih moralno pravnih obveznosti, ki jih katerikoli izvajalec gradbenih del do dela, ki ga opravlja ima (četudi jih morda noče imeti), vsekakor moralo najti ustrezno rešitev.

Vsaj tako važen kot to, je namreč tudi tisti en problem. Arhitektura. Arhitektura, ki je popolnoma upravičeno deležna kritik, ker takšna arhitektura kaže na primerna za današnji čas in ker z njo kaže nič ne rešujemo, pač pa celo zapletamo. O tem navsezadnje razpravljajo ljudje, tisti, ki imajo polno pravico, da razpravljajo, ker so neposredno tangirani; o tem pa je baje izrazila svoje nič kaj razveseljivo mnenje tudi stanovaljska skupnost. In ker smo dandanes tako daleč, da moramo vedno bolj upoštevati mnenja občanov, predvsem seveda takšna mnenja, ki so konstruktivna, četudi kritična, jih je treba upoštevati celo tam, kjer se nam morda zdi, da nam nič ne koristijo: na takem sestanku. Če je res, da se učimo na izkušnjah, je še bolj res, da zato niso potrebne slabe izkušnje, tisti pa, ki so jih izučile slabe izkušnje, kakor stanovalci bloka 107, so toliko bolj poučeni in izučeni.

D. Hribar

PEVCI IZ AMERIKE

V sredo, 31. januarja pričakujemo 35-članski pevski korpus univerze v Valparaisu, ki ga je leta 1953 ustanovil Marco Dusì. Glasbeniki amaterji so sedanji ali bivši študenti, torej najdemo tu arhitekta, zdravnika, profesorje itd. Dirigent Marco Dusì je bil rojen 1927. leta v Milanu. Absolviral je dirigentstvo na konservatoriju »Giuseppe Verdi« pri Bortoneju in Ghediniju.

Zbor, ki se ponaša s sijanimi kritikami s turneje po ameriških in evropskih centrih, bo izvajal dela renesančnih mojstrov in južnoameriške ter zamorske pesmi.

Gostilna ali točilnica

Na področju žalske občine trenutno posluje 5 zasebnih gostinskih podjetij z 12 poslovnimi enotami in 42 gostiln. To je v primerjavi s predvojnimi stanjem mnogo manj, vendar ne bi bilo tako kritično, če bi bile vse gostilne sodobno opremljene in če bi bile v pravem pomenu gostilne. Dejstvo je namreč, da v skoraj vseh zasebnih gostilnah gost ne dobi jesti, pač pa samo pijačo, v glavnem vino, žganje in včasih pivo. Glede hrane je največkrat izgovor, da se hrana ne izplača, da je s pripravo preveč dela itd. To pa vedno ne drži, ker so vsespod pogoj, da bi gostu postregli s pristno domačo hrano.

Zaradi tega se postavlja upravni vprašanje ali so to sploh gostilne. Verjetno bi bilo potrebno že na zunaj ločiti takšne »gostilne« od ostalih. To bi naj bile točilnice in imele tudi ustrezno firmo. Lačen človek bi se pred takšnimi lokali sploh ne ustavil. Dajate družbi bi morale biti z ozirom na manj dela in na manjše investicije večje kot pri ostalih gostilnah. Odločiti se bo torej treba ali gostilna ali točilnica?

D. D.

Spremembe v šolstvu

Z novim letom je prišlo v žalski občini do sprememb v organizacijski mreži šolstva. Manjše šole so se priključile kot podružnične šole razvitim osemletkam. Kot samostojni zavodi so postale po tej spremembi šole Žalec, Griže, Petrovče, Sempeter, Braslovče, Polzela, Vransko, Tabor in Prebold.

Spremembo v organizacijski mreži šol je narekoval predvsem prehod šolstva na popolno samostojnost in s tem v zvezi na samoupravljanje. Zaradi izboljšanja finančno tehnične službe pa so se šole tudi odločile, da se bo računovodsko-tehnična služba za

njih vodila pri žalski osnovni šoli, ki je v ta namen zaposlila strokovni kader. S tem bo računovodsko-tehnična služba na strokovni višini, finančni izdatki za to službo pa se bodo pocenili, saj bi sicer vseh devet šol morale zaposlovati računovodje.

Družbeno upravljanje bi moralo delovati tudi nadalje pri podružničnih šolah v obliki šolskih pododborov, pravice le teh pa bi bile določene s pravili šol.

O zadevah družbenega upravljanja in samoupravljanja bodo te dni v Zalcu spregovorili na razširjeni seji sveta za šolstvo.

Z. M.

Mlada srca - večna uganka

SOLSKE POČITNICE... ZA ŠTIRINAJST DNI SO SE ZAPR-
LA VRATA NA 1202 OSNOVNIH SOLAH IN NA 245 SREDNJIH
SOLAH. VEČ KOT 200 TISOV OTROK OSNOVNE SOLE IN
OKOLI 20 TISOV UCENCEV RAZNIH SREDNJIH SOL JE PRI-
NESLO DOMOV SPRICEVALA. KOLIKO VESELJA IN KOLIKO
GRENKOBE!

Srečala sem jih pred šolo v
Mozirju. Razigrana skupina če-
trtoličkov iz razreda tovarišice
Milice Zupanove:

Milka, Vera, Agica, Stefka, Zo-
ra, Lizika, Majda, Marija, dva
Jožeta in Karli. Na prvi pogled
prav vsakdanji prizor — nič po-
sebnega. Očaneec s konji je peljal
voz mimo, ne da bi jih sploh za-
je. Iz sosedovega vrta je prite-
kel kužek; njegov bel kožušek
je že dolgo umazanost in nje-
gov lajež je pretirano, starikavo
odmeval po šolskem dvorišču. In
vendar... Bil je edini, ki je opa-
zil to malo skupinico in jo po-
zdravil, kot pač najlepše sta. Ve-
ra ga je pobožala in pri tem ji
je spricevalo padlo iz rok, kajti
za hip je pozabila nanj.

— Joj, — je zavzdihnila, ga po-
brala in spoštljivo položila v Slo-
vensko berilo. Agica in Stefka sta
se glasno zasmeli, Jože pa jih
je nemo opazoval nekaj metrov
stran.

Zvonilo je poldne. Sobota. Mo-
zirske uradi so zaključili svoj
teden. Iz poslopja Občinskega
ljudskega odbora se je kar usu-
lo na cesto in v hipu je bilo vse
živ.

— Vaša želja za počitnice? —
sem jih vprašala ter jim prestre-
gla pot domov.

— Sneg, sneg, sneg — je eno-
glasno zadonelo iz vseh grl.

— Lepa želja, najbrž tudi ured-
ničljiva, sem pripomnila.

Oba Jožeta in Karli so smeje
se pristavili — dobre smuči, ure-
jena smučišča ter športno vod-
stvo.

Pogledali smo v nebo kot na
ukaz. Zlat oblak je počival nad
šolskim dvoriščem — kot bi ladja
peljala zaklad prav zanje in sa-
mo zaradi njih.

Agica me je pogledovala s svo-
jimi izrazitimi, velikimi očmi, ki
so nemo, a zgovorno pripovedo-
ale o peticah.

— Le kaj poreče mama in kaj
še očka, sem vprašala.

Molčala je. In zopet so oči
spregovorile: doma bo veselo.

Z lepim spricevalom hodi sreča
in ta je nagrada za pridnost in

skrb. V njene misli je kljub ja-
nuarju zasvetila cvetoča vejica.

Da, da, Agica si želi pomladi,
razkošja ob Savinji in v gozdu.

In Majda?

Majda pa je z bridkostjo v sr-
cu pričakovala štiriindvajseti ja-
nuar.

— Še štiri dni, mi je tiho za-
upala, samo štiri dni še, pa bom

morala na operacijsko mizo v
ljubljsko bolnišnico. O, da bi
bilo že mimo, je zavzdihnila.

Tako zelo me je strah noža! je
potožila.

Vse oči so jo pomilovale in ji
iskreno zaželele srečo.

Stefka bo odromala k stricu

nekam na Gorenjsko, Vera samo
na Ljubno k stari mami, Karlek
pa, če bo očka tudi za to, pa na
tovornjaku s očkom »službeno«
v Zagreb ali v Ljubljano.

Kam — kdo bi to vedel! Ne-
kam pač zagotovo.

Tako in podobno se je sukal
naš pogovor, tako in podobno so
se vrstile želje druga za drugo,
neurejeno in zmedeno, a iskreno
in tovariško.

Razgovorili smo se sproščeno
in veselo, saj je skrb za štiri-
najst dni konec, pred vsemi pa
večno vprašanje: kaj sedaj, kam
sedaj?

In za vse to bogastvo je bil
ošodovan očaneec na vozu in vse-
ga tega ne bo nikdar zvedela
tista ženska s cekarjem; mlada
srca bodo pred njima zaklenjena
in večna, skrivnostna uganka.
Razvozila jo lahko le tisti, ki se
jim zna približati.

Obračuni in naloge na Šmarskem

Organizacija ZKS se naglo kre-
pi tudi v kmetijski šmarski ob-
čini. Preteklo leto se je vključilo
v članstvo največ delavcev, ki so
s svojo prizadevnostjo, željo po
osebne in izoblikovanju to zaslu-
žili. V vrstah ZKS se skušajo še
trdnje vključiti v delo, ki za-
hleva od vseh občanov naporov,
da bi dosegli v družbenem raz-
voju to, kar je naš skupni cilj.

Prve obračune o svojem lanskem
delu bodo šmarske osnovne or-
ganizacije ZKS imele v februar-
skih dneh, ko bodo izvajale svoje let-
ne konference. Vsekakor pa ne
bodo to pot obravnavale samo

slabosti, težav, ki so ponekod,
temveč bodo prvenstveno začr-
tale nove naloge, ki so pred ko-
munisti še tem večje.

Osvetlili bodo dejavnost vsa-
kega posameznega člana, kajti
uspeh organizacije je odvisen od
tega. Komunist naj aktivno delu-
je kot dober, zaveden občan: to
je njegova poglavitna dolžnost.

On se mora izpopolnjevati. Brez
znanja, brez razumevanja teko-
čih dogodkov doma in po svetu
je lahko njegovo delo močno ja-
lovo. Vsak občan, ki se ne izpo-
polnjuje, ki ne spremlja razvoja
zavestno, večkrat ne more razu-
mevati dogodkov in član ZK ven-

dar naj bo tisti, ki izpopolnje-
vanja, izobraževanja ne bo za-
nemarjal. Čim bolj aktivno naj se
uveljavlja kot občan, ki ima
pravico in dolžnost sodelovati v
družbenem upravljanju, ki je so-
odgovoren za rast in razvoj ob-
čine, podjetja in ne nazadnje
svoje družine in svojega kraja.

Pravkar se povsod na Šmar-
skem pripravljajo na letne kon-
ference, na katerih bodo skušali
čim bolj neposredno in stvarno
opredeliti naloge, ki so nove v
zvezi z gospodarskimi spremem-
bami, ki jih šmarska občina na-
glo doživlja. Prvenstvena skrb pa
gre človeku, občanu, njegovem
zavestnem sodelovanju in pri tem
naj pomagajo člani Zveze komu-
nistov kot vzpodbudniki, priza-
devni sodelavci in prepričljivi
pojasnjevalci naprednih nazorov.

Nesreča

Bilo je v vročih poletnih dneh.

Pouk bi naj imeli le še teden
dni. Vsak dan sem se vračala do-
mov ob najhujši vročini in mar-
sikdaj me je zamikalo, da bi se
bila napila mrzle vode. Pa sem
se vedno obvladala. Zadnji dan
pred počitnicami pa me je žeja
le premagala. Toda posledice so
bile hude. Ostala sem v postelji
in dobila hudo pljučnico. Zunaj
je sijalo sonce, ob postelji je stala
vaza s šopkom cvetic, jaz pa sem
ležala v postelji in drgetala od
visoke vročine. Kadar koli sem
pogledala rože ob sebi, sem pogle-
dala tudi skozi okno. Pokukala
sem na travnik, kjer so se igrali
prijateljiče in življenje se mi je
zdelo tako zelo težko. Doma sem
bila šest tednov. Nato so me od-
peljali celo v bolnico. Ozdravela
sem šele čez dva meseca. Ko sem
odhajala domov, mi je zdravnik
svetoval pogoste sprehode v gozd.
To je bila zame velika sreča.
Zdravili so me moji stari, dobri
znanci, zeleni gozdovi in kmalu
sem se počutila kot prej.

Vera Kranjc,
Okonina 41
Radmirje

KRVNA OSVETA

Včasih so bile plemenske
vezi nerazrahljive. Danes te-
ga vsaj pri nas ni več. Ljudje
ne morejo biti tako ozki, da
bi priznavali samo »žlahto«,
druge pa ne. Če kje še po
staremu urežajo, je to za res
nazadnjaško. Ožbolto Miha
pa je on dan pri »Pošti« ob
kozarcu take razpredel, da
mu ni mogoče verjeti. Prav
gotovo mu je virštanska kapljica
sprožila kakšne do-
mišljajske predstave: Če vir-
štanska ne, pa kakšna dru-
ga: maligani so bili vseeno
na delu!

»Pravim, da je to vražje
nesramno! Jaz?... Da nisem
sposoben? Tega mi še nihče
nikoli in nikdar ni povedal!«
Treščil je s pestjo po mizi,
da je vince kar pljusnilo
čez robove kozarcev. »Najra-
je bi vampežu posvetil tako!

Nič drugega me ni nagnalo
iz podjetja, kot krvna osveta,
vam pravim! Da, da, le
zijaite! Krvna osveta, primoj-
amen da je tako!« Dvignil
je kozarec, ga spraznil na
požirek, se z rokavom obri-
sal in s prsti široko zabrdil
po kuštravih laseh. »Pa to
vam rečem: to se lahko do-
gaja samo v takem, malem,
gnidastem podjetju. Mislite,
da bi me drugače spodliti! Fi-
go! Napoti sem jim bil. Da,
prav napoti! Stari si je to
lepo razpredel v štirih letih:
gospo Mico, svojo žlahtno,
si je postavil za tajnico in
šefa personale... Hkh! Da,
tako je! Svojo Mico, to vam
povem! Tisti njegov stričnik
— srečo ima! — pa je za

knjigovodja, sestrična pa ja
fakturistko! Ne, ko sem to
opazil, je bilo že vse narobe!
Kdo pa je vedel, da so si vsi
v krvnem sorodstvu od prve-
ga do zadnjega kolena! Khm!
Ja, pa še blagajničarka na-
zadnje! Hkm! Ne, ona ni bi-
la še v krvnem, hkh, pač pa
jo je do tega spravil tisti
stričnik. Tako je bila to cela
žlahta! Gledate me čudno; ko
da mi ne verjamete! Khkm!
Ne, nisem tako pijan, da ne
bi vedel, kaj govorim!«

»Seveda: kdo pa pravi, da
si pijan, Miha! Veš, najboljši
bo, da greš spat. Kaj bi toli-
ko govoril? Jutri je še en
dan!« ga je miril sosed Za-
platnik.

»Ne! To moram povedati!
Kar je res je res! Veš, krvna
osveta je bila. Veš, v tistem
delavskem svetu... Figo,
kakšen svet pa je to! Samo
peščica ljudi, pa še ti... Pol
žlahte, ti rečem! Seveda, so
samo pokimali, če je stari
svoje pribil. Viš, jaz pa se
s tisto delitvijo dobička nisem
strinjal. Kakšna računica in
pravica pa je to: mali pet
jurjev, oni pa desetkrat, pet-
najstkrat več! Nekako tako
so hoteli. Hkh! Primojamen,
za to računico nisem bil spo-
soben, veš! Viš, pa so rekli,
naj grem! Pa reči, če ni to
krvna osveta! Tako je veš!«
Grdo se je pridružil in spil
še kozareček, oni ob mizi pa
so se krohotali tako čudni
zgodbi.

O, ti nesrečni Miha! Kaj
vse pijanost stori! Kdo bi
verjel taki čudni zgodbi v
današnjih dneh. Ko bo Ož-
bolto Miha trezen, bo lahko
precenil svoje sposobnosti in
krvno osveto. Haha!

Družinski prijatelji

Vsakokrat, ko je okrog poldneva toplo posijalo sonce in
za kratke trenutke prepodilo hlad, je Ziva pripeljala svoje
sinčke na spregled iz hišice. Ko pa so že malo odrasli, so ji
začeli sami uhajati. Posebno radi so se zatekali k fantiču, ki
ga je tudi pasja mamica sprejela za družinskega prijatelja.
Nad tujci, ki se motovili po dvorišču, vselej renči in laja,
videti pa je, da v svoji družinski skrbi tudi do fantiča ni pre-
več zaupljiva. Pozorno opazuje kako se fantič igra, skuša
biti prijazna, vendar je dostojanstveno resna.

Mali pa so pravi škrti: bevskaajo, skačejo, se vlečejo za
repke, a fantiča za hlače. Učijo pa ga tudi reda. Nekoč je
pozabil rokavico pred pragom, ko se je igral z njimi. Navi-
hanci so jo hitro odnesli v svojo hišico, kjer je našel samo še
volnene kosmiče. Da, nagajivi so kakor pravi otroci! Včasih
pa tudi sami že poskušajo bevskaati: prav repenčijo se! Fantič
pa je kljub nezgodam še vendar njihov najboljši družinski
prijatelj, saj se včasih igrajo in kričijo do onemoglosti. Stroga
Ziva pa, če je potrebno, naredi hitro red. Njo tudi fantiček
zelo naglo uboga. Pa menda bi jo vsi!

Nove oblike - nove naloge

Letos so v šmarski občini obli-
kovali veliko kmetijsko zdru-
go. To je terjal razvoj, ko ne more-
jo več gospodarsko upravičeno
delovati drobne kmetijske zadr-
uge in je potrebno načrtovati
kmetijsko gospodarstvo z zelo
širokimi perspektivami. Razdrob-
ljenost posesti, neekonomska pes-
tost kmetijskih kultur, neenot-
nost: to so kamni zaviranja, ki
zavlačujejo uveljavljanje sodob-
nih kmetijskih metod, mehani-
zacije in kompleksnejše, bolj ra-
cionalne kmetijske proizvodnje.

V šmarski občini je zaenkrat še
vedno temeljna kmetijska pro-
izvodnja, za to je potrebno to še
tembolj načrtno izvajati in skrb-
no poiskati tiste poti, ki bodo
zagotavljale največ. Velika kme-
tijska zadruga predstavlja orga-
nizacijsko obliko, ki obeta naj-
boljše pogoje za široko načrtnost
v kmetijski proizvodnji šmarske
občine, toda ob tem so vzniknile
tudi nove, odgovorne naloge, ki
jih bodo morali reševati vsi ob-
čani, kmetijci. Dobro bo potreb-
no premisliti, kako se bo dela-
lo, kje se bo delalo in kaj se bo
delalo. Strokovnjaki so okvirne
načrte pripravili skoraj že za ce-
lotno območje, kjer so ugotovili,
za kakšne kmetijske kulture so
najprimernejši pogoji ponekod.
Na Kozjanskem n. pr. je med
ostalim ugodno za jagodičevje,
zato ni čudno, če so že pripravili
novih 39 ha zemljišč za nasad
črnege ribeza. Kozjansko bo le-
tos imelo že okrog 80 ha ribezo-
vih površin, kar dokazuje, da se

ta kultura uveljavlja in so kme-
tovalci dojele njen gospodarski
pomen. Druge bo potrebno mor-
da stare vinograde, sadovnjake
obnoviti ali pa zamenjati s kul-
turami, ki so gospodarsko bolj
upravičene. Za razvoj živinoreje
bodo morali bolj zavzeto gojiti
krme poljščine in trave. To so
odgovorne naloge, obsežni načr-
ti, ki pa jih bodo lahko uspešno
izvajali le takrat, ko bodo obča-
ni dojele perspektivnost novih
oblik v kmetijski proizvodnji.

Z ljudmi je potrebno veliko
govoriti, naše kmetovalce je po-
trebno seznanjati z načrti, z no-
vimi oblikami in zakonitostmi, ki
narekujejo ravno takšen in ne
drugačen razvoj. Pri tem bodo
morale veliko napraviti organi-
zacije SZDL in prav posebej pa
še kmetijci — komunisti, katerim
naj bo perspektiva popolnoma
jasna. Na območju nove šmarske
kmetijske zadruge deluje pet os-
novnih organizacij ZK. Pred
kratkim so osnovali zadrudni
aktiv komunistov — kmetijcev,
ki bo združeval v delu člane
vseh petih osnovnih organizacij
in koordiniral delo. Prva naloga:
utrditev nove zadruge organiza-
cijsko. Druga naloga: izobraže-
vanje, prosvetljevanje, da bodo
sposobni pojasnjevati pojave, ki
jih poraja razvoj. Ze samo ti dve
nalogi nista malenkostni in za-
hlevata od vseh, da vložijo svoje
sile. Skrivnost uspeha je pogo-
jena v enotnosti, medsebojnem
razumevanju vseh občanov.

Ne odlašajte več!

Še danes se odločite in naročite Celjski tednik, ki je
najbolj bran časopis v celjskem okraju.

V rubrikah iz naših občin prinaša Celjski tednik najraz-
ličnejše novice iz naših krajev.

Razen tega berete v Celjskem tedniku zanimive repor-
taže, črtice, intervjuje in poročila iz najrazličnejših področij
zlasti pa o domačih krajih, ljudeh in dogodkih.

Letna naročnina je le 800 din.

Zato ne odlašajte več! Odrežite spodnjo naročilnico in
nam jo čim prej pošljite, da vam čim prej začnemo pošiljati
naš list.

Uredništvo in uprava
Celjskega tednika

Znamka
za
15 din

**Celjski
TEDNIK
CELJE**
P. P. 16

Lastnoročni podpis

Pošta

Kraj, ulica, hišna št.

Priimek in ime

z dnem

Naročam »CELJSKI TEDNIK«
Pošljite mi ga začnite takoj —

Neverni Tomaži

nas mora prevevati ena sama
misel: Kako smo srečni, da nismo
mi tisti nesrečneži. Vziveti se mo-
ramo v njihov položaj: Kako bi
bilo nam, če bi mi doživljali take
strahote in razdejaje.

Od vsepovsod prihajajo poro-
čila o nesebični pomoči našega

ljudstva prizadetim v Makarski.
Tudi v tujini je naša elementar-
na nesreča vzbudila obilo sočut-
ja in pripravljenosti za pomoč
prizadetemu prebivalstvu.

Tudi na področju krajevnega
odbora v Galiciji smo pričeli zbi-
rati denarna sredstva za pomoč
Makarski. Vendar smo morali z
žalostjo ugotoviti, da v začetku

kušenj raznih nabiralnih akcij v
bližnji preteklosti. Tem »never-
nim Tomažem« pa so se lahko
odprle oči že takoj naslednji dan,
ko smo po prvi nabiralni akciji
odposlali Okrajnemu štabu za
pomoč Makarski kot prvo pomoč
nekaj čez 16.000 din, od česar so
zbrali samo podmladkarji RK
preko 5.000 din. Nabiralna akcija
pa še vedno traja, in prepričani
smo, da bomo z našega neboga-
tega področja odposlali vsaj
50.000 din. O tem smo prepričani
in ne smemo biti razočarani, ker
vemo, da so ljudje pripravljeni
pomagati. Vemo pa tudi, da ni
res, da bi bili naši sovaščani tako
nedostopni za take akcije, saj so
že večkrat dokazali, da so v stan-
ju zbrati znatne vsote pa naj bi
bilo v kakršnekoli namene.

Zato le s pogumom naprej zbi-
rajmo sredstva, da vsaj delno
pomoremo pomoči potrebnemu
prebivalstvu v »nemirni« Dal-
maciji.

Sime

ČEMU ZVONI

Zvoni filmski problematiki. Zvoni tistemu, čemur pravimo filmski program, programski svet in filmska vzgoja. Zvoni enemu najbolj delikatnih in trdovratnih problemov naše sodobne kulture.

Razprave o tem so namreč že zelo stare in njihovo časovno poreklo jim je priborilo malone pravilni značaj: »nekoč so neke živele neke razprave o filmski problematiki...« Toda te razprave živijo še danes, morda zato, ker se je težko sprijazniti z mislijo, da bi bilo v filmski problematiki zares vse tako immuno, nedotakljivo in nespremenljivo.

V vrsto teh razprav se zdaj vključuje tudi nedavna konferenca o kulturnih vprašanjih v celjski komuni, ki jo je priredil občinski odbor SZDL. Konferenca, ki bi ji lahko očitali kvečjemu to, da si je zastavila preobsežen program, je bila prva izmed konferenc, ki jih še namerava posvetiti občinski odbor SZDL kulturnim vprašanjem. In ne samo to, bila je hkrati verjetno tudi prva konferenca, ki se je najbolj stvarno približala nesmiselnosti filmskih razmer — ne da bi seveda s tako ugotovitvijo podcenjevali rezultate vseh tistih forumov, ki so se s to problematiko ukvarjali že pred tem. Toda če bi hoteli predvideti vpliv zaključkov te konference na spremembo, se pravi, na izboljšanje česar koli v tej problematiki, bi nemara lahko rekli: »... škoda časa, škoda vneme, ves trud ni nič uspeha dal.«

V prid takšnemu dvomu govori predvsem dosedanjí dosežki, ki so vselej znova dosegli status quo, govori pa naposled tudi tista poglavita okoliščina, da je dolgoletna filmska politika, dirigirana od zgoraj navzdol (kakor danes), že opravila svoje »vzgojno« poslanstvo in potemtakem izoblikovala tisto mentaliteto, ki jo lahko »ozdravi« samo še »vesoliti potop« filmske industrije. Pred seboj imamo namreč enega največjih absurdov: filmske proizvode ne oblikujejo nepregledne »armade potrošnikov«, marveč posamezniki in družbe! Drugi absurd pa je nemara v odnosu kulturna ustanova — trgovsko podjetje, ki noče doživeti bankrota, mora nujno trgovati z robo, ki mu prinaša denar. Iz tega sledi, da bi recimo kinopodjetju 10 odličnih filmov (kakor Dama s psičkom) v enem mesecu, ne glede na to, da jih toliko ne more dobiti, prizadejalo neprecenljiv finančni udarec. (Ta številka pomeni namreč polovico filmov, ki jih v obeh dvorah predvajajo mesečno.)

Toda kaj je ugotovila konferenca?

Predvsem je pretežni del razprave posvetila filmskemu programu in z njim v zvezi programskemu svetu kakor filmski vzgoji, od koder je prišla do nekaterih zaključkov. Eden izmed teh zaključkov je ta, da bi moral filmski program oblikovati programski svet, ki bi moral o svojem delu poročati SZDL kot najbolj množični družbeni organizaciji. Programski svet doslej te funkcije ni mogel opravljati, ker ni razpolagal s seznanom filmov posameznih distribucij, ker se je sestel komaj dvakrat na leto in je takrat potrdil vnaprej dolo-

čen program, ker je bil in je zaenkrat še zgolj nekakšen brezpraven privesek kinopodjetja, čigar obstoj dosedanjí zakon le dopušča, a ga ne uzakonjuje, kar pomeni, da mu ne daje niti pravne osnove za njegovo dejavnost. Takšna njegova vloga je seveda nepotrebna, ker ničesar ne koristi in ker lahko končno administrativno potrdi filmski program tudi en sam človek! Zato je konferenca osvojila sklep, da bi v programski svet vključili še zastopnike drugih družbenih organizacij ter da bi se ta prilastil več pravice do soodločanja pri izbiri filmov. Ker pa je po drugi strani kinopodjetje baje vezano na celotni jugoslovanski filmski sklad, se seveda logično poraja vprašanje, kaj lahko programski svet sploh še izbira! Toda spričo očitnih nejasnosti, ki

zadevajo številčno stanje filmskega sklada, (ta lahko da je tudi večji — kakor da gre za »svojno tajnost«), bi nemara takšna rešitev vendarle prinesla vsaj dvojje, troje boljših filmov več. (V kolikor ne bi mogla vplivati na kvalitetnejšo razporeditev filmov).

Pomembna je naposled tudi filmska vzgoja, to je, tisti sestavni del filmske kulture, ki mu doslej nismo posvečali nikakršne pozornosti, marveč se je vtihotapljaj v kinoobiskovalca hkrati s filmi. Zato bo potrebno filmsko vzgojati zlasti mladino ter v ta namen ustanoviti po šolah filmske krožke. Najboljši pripomoček v tem smislu bi bilo seveda filmsko gledališče. Filmska vzgoja, ki mora biti dejanska družbena skrb, pa je dolgotrajen proces.

Koncert kvarteta RTV

Imena Vladimir Skrlak, Pavle Komar, Pavle Skalar in Edi Majaron so zavzela v naši kulturni javnosti vidno mesto. Godalni kvartet štirih študentov ljubljanske glasbene akademije je po izvrstnem koncertu simfoničnega orkestra že drugo presenečenje, ki nam ga je pripravila najvišja slovenska glasbena ustanova v zadnjem času.

Radi bolezní Božene Glavakove je utrpel program koncerta dne 17. januarja spremembo in je odpadel Respighijev kvartet z vokalnim solom, namesto katerega so gostje vrnili v program zadnji stavek Dvorakovega Kvarteta v C-duru. No, pri izvedbi tega stavka je imponirala bolj drzna rutina, kot muzikalna doganost.

Koncertno zmogljivost kvarteta je pokazala šele izvedba Mozartovega kvinteta v A-duru s klarinetistom Igorjem Karlinom. To izvrstno stvaritev Mozartovega peresa so zaigrali umetniki s poglobljenostjo in onim žlahtnim tehničnim prijemom, radi katerega je godalni zvok slaven. V Mozartovem merilu dokaj resnoba, vendar kljub temu vedra umetnina je govorila, pela in razglabljala.

Tenkočutna soigra mladega komornega sestava se je izogibala sleherne silovitosti in se je približala klasični Mozartovi zamaknjeni predstavi sveta in življenja, kjer so bolečine in radosti le simboli. Klarinetist Igor Karlin je zaigral svojo delnico na višini tega obetajočega sestava in z nadihom francoske šole, ki se navdušuje bolj za lepo, kakor za globoko. Ta, nemara premišljena individualnost klarineta je svojsko poživila skupno, skladno igro.

Koncertanti so zablesteli v tem večeru še enkrat s kvartetom Richarda Straussa iz leta 1880. Največ ljubezni so očitno vložili v pevní Andante in to se je tudi bogato obrestovalo. Ta Straussova umetnina, katere polifoni prijem priča o tem, da je mladi mojster vneto študiral Beethovne zadnje kvartete, je delo šestnajstletnega avtorja!

Koncert kvarteta RTV Ljubljane je izpolnil najbolj optimistična pričakovanja, je pa tudi pokazal, da ima najgloblja vrsta glasbe, namreč komorna glasba pri nas širok krog ljubiteljev.

Modic Vlado

Jubilej Josipa Gosaka

Med slovenskimi učitelji, ki so v predvojni dobi usmerjali naše kmetijske gospodarstvo na napredno pot, je bil eden najuspešnejših Josip Gosak, ki na svojem posestvu nad Ločami pri Polčanih te dni slavi 80-letnico svojega plodnega življenja.

Rodil se je 29. januarja 1882 v Zličah pri Slov. Konjicah na kmečki domačiji z mlino in vinogradi. Bila je to za tedanje pojme zelo napredna kmetija, ki je uporabljala nove izkušnje v poljedelstvu, sadjarstvu, vinogradništvu in živinoreji. V tako vzpodbudnem okolju vzrasli Josip Gosak se je 1894 vpisal v celjsko meštansko šolo, ki je bila nemška, in je 1896 vstopil v pripravnico učiteljske v Mariboru. Sam navaja v svojih spominih, kako šablonski in neživljenski je bil tedaj šolski pouk v rokah profesorjev — uradnikov, toliko večja pa je bila v mladih učiteljih težnja, da sami najdejo pravo pot k ljudstvu, da ga v času raznarodovalnega tujega pritiska utrdi in mu pomaga do gospodarskega in kulturnega dviga.

Šolski upravitelj Rado Jurko v Tepanjah pri Konjicah, preizkušen drevesničar in čebelar, kajti učitelja začetnika Gosaka uvajal tudi v sadjarsko prakso, Gosak, že znan tudi kot vnet dopisnik celjske »Domovine«, je dobil mesto pomožnega učitelja za celjski okraj, kar mu je omogočilo stik z mnogimi kmetijskimi strokovnjaki, naprednimi kmetovalci in izven šole delavnimi šolskimi upravitelji. Kamor ga je zanesla služ-

ba, povsod je tudi sam prirejal strokovna predavanja in pospeševal zlasti razvoj sadjarstva.

Potem ko se je srečno prebil skozi prvo svetovno vojno, je prevzel šolsko vodstvo v Teharjah pri Celju. Njegova šola je bila vzgledno žarišče prosvete in zelo uspešne praktične propagande naprednega kmetovanja. Gosak je vselej odlikovala socialnost in stvarna krstnost v gledanju na življenje našega področja.

Od leta 1926 pa do svoje upokojitve je bil predstojnik učiteljskega društva za celjski okraj v času, ko se je slovensko učiteljstvo s celjsko deklaracijo osvobodilo odvisnosti od vladajočih meštanskih političnih strank.

Daleč je segal vpliv Gosakove dejavnosti v stanovskih in splošnih organizacijah, predvsem pa v ustanavljanju kmetijskih, sadjarsko-vrtnarskih in čebelarskih podružnic ter društev za rejske štajerske kokeši. Še posebej so bile važne kmetijske in gospodinske nadaljevalne šole širom podeželja. V ta namen je bilo treba učiteljstvo pripraviti v posebnih vsakodnevni strokovnih tečajih, kajti pri širni tega dela strokovnjaki sami niso zadostovali. Podlaga uspehu pa je bil tudi učitelj, ki je bil individualni študij gospodarske in splošne krajevne problematike. Stevilo teh šol je v Sloveniji doseglo 120, njihov nadzornik za Stajersko pa je bil Gosak.

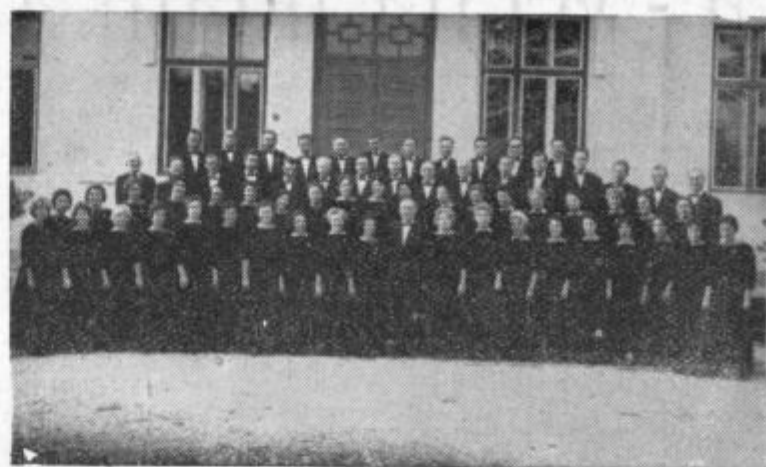
Bil je treba poskrbeti za priročni učitelj in učencem nadaljevalnega šolstva v raznih področjih kmetijstva, živinoreje, gospodarskega računstva i. dr., pri čemer se je kot pisec in metodik uveljavil tudi Gosak. Teden je njegov delež zaslug pri leta 1934 v Celju prirejeni vrtnarski razstavi celjskega okraja, kje so sodelovale vse šole. Tej je bila pridružena še razstava štajerske kokeši. Mnogo je bilo lokalnih razstav, ki so jih organizirale sadjarske in vrtnarske podružnice po vaseh s pomočjo učencev nadaljevalnih šol.

Učiteljstvo kmetijskih nadaljevalnih šol Slovenije se je vsako leto sesalo k »delovnemu obsevu« konferenci, ki je podala letni obračun dela, ugotovila uspehe in napake ter določala nadaljnjo pot. Ta delovna obseva je vse do okupacije 1941 vodil tovariš Gosak. Hkrati je predsedoval še posebnemu odboru, ki se je večkrat letno sestajal, da je sproti reševal nastopajoča vprašanja.

Širokopotezno delo tov. Gosaka in njegovih sodelavcev, opravljeno v neposredno korist slovenskega ljudstva, je v svojih posledicah rodilo vsekakor plodove, ki jih kot pozitivno vidimo in cenimo tudi danes.

Jubilantu, vedno krepkemu in delavnemu, želimo še mnogo sončnih let zdravja in zadovoljstva!

F. R.

UPZS »Emil Adamič«

Po daljšem presledku nam bo v nedeljo zopet zapel v Celju reprezentativni republiški zbor slovenskih solnikov.

S številnimi umetniškimi koncerti, ki jih je prirejal po domovini in na inozemskih turnejah, kjer je izvršil veliko pevsko kulturno poslanstvo s posredovanjem naše lepe narodne in umetne pesmi, si je pridobil sloves doma in v drugih državah, kjer je svet spoznal, kako pojejo Slovenci. Prav zato dobiva zbor vabila iz tujine za svoje nastope. Tvorci zbora, učitelji in profesorji, večinoma dirigenti naših domačih zborov s svojo požrtvovalnostjo tako tvorno vplivajo na napredno oblikovanje pevske kulture povsod na svojih službenih mestih.

Priznani dirigent tega zbora Jože Hanc, ki je umetniški ustvarjalec programa, je za lanski koncert v priložnost 20-letnice naše revolucije in za 35-letni jubilej zbora vnesel poleg jugoslovanske ustvarjalnosti tudi evropsko klasično pesem. Kompozicije od Pierluigija Da Palestrina, A. Banchieria, Verdija, Čajkovskega in drugih.

Tako dobiva zbor slovenskih intelektualcev ne samo jugoslovanski, ampak tudi mednarodni značaj.

Ljubitelji lepega petja bodo imeli priliko slišati zbor na koncertih tudi v Laškem dne 27. januarja, v Velenju pa 26. januarja.

C. F.

Posvet o kulturi

SE NI DOLGO, KO JE ŠMARSKI OBČINSKI ODBOR SZDL SKLICAL ŠIRŠI POSVET LJUDI, KI DELUJEJO V PROSVETNIH DRUŠTVIH IN TELESNOVZGOJNIH ORGANIZACIJAH. POSVETA SE JE UDELEŽIL TUDI PREDSENIK OKRAJNEGA SVETA SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV ANDREJ SVETEK.

Prosvetno delo se spreminja vzporedno z družbenim razvojem in to se močno pozna tudi na Šmarskem. Stare oblike dejavnosti, ko so se prosvetna društva odlikovala po odrskih uprizoritvah in podobnem, postopoma odmirajo in tako dejavnost upada. Na Šmarskem imajo že celo vrsto kinoprojektorjev, 7 klubskih prostorov s televizijskimi sprejemniki, kar nedvomno vpliva na kulturno izživiljanje občanov. Predsednik občinske Zveze Svobod in prosvetnih društev Šmarske občine Marijan Ungar je poudaril, da prav tega, tehničnega razvoja in sprememb v gospodarskem sistemu, prosvetna društva ne morejo in ne smejo spregledati in se pri svojih oblikah dela morajo s tem okoriščati. Vsi se zalagamo za človeka, to pa se ne more pokazati samo v proizvodnji, temveč še prvenstveno v oblikovanju človekove osebnosti, ki naj bo sposobna proizvajati in obenem z vso

širino sprejemati stvaritve, ki jih je dala ustvarjalnost človeštva v svojem razvoju. Klubsko življenje se doslej še ni razmahnilo, čeprav je to oblika, ki najbolj ustreza dinamčnosti sedanjosti.

V šmarski občini primanjkuje ljudi, ki bi vsebinsko pripravljali delo v klubih, hkrati pa tudi osnovnih sredstev, ki bi bila potrebna, da bi lahko primerno opremlili prostore in nabavili osnovna tehnična sredstva, ki ustrezajo sodobnim oblikam prosvetljanja. Osrednja knjižnica, ki bo končno pričela delovati, bo nedvomno močno sredstvo in kulturno razvedrilo in izobraževanje občanov. Prav tako pa ne bodo pozabili na tiste stare oblike dela, ki jih vendar ne kaže opuščati. Odrska dela so še vedno privlačna in nudijo igralcem in gledalcem lahko globoke užitke, če so skrbno pripravljena. Res pa je to, da celovečerno odsko delo terja dosti časa in aktivira večino noma le pešičko ljudi.

Številke govore

V lanskí sezoni je žalska delavska univerza priredila s področja družbenega izobraževanja 4 večerne politične šole, eno mladinsko politično šolo, 3 seminarje za vodstva političnih organizacij, 3 seminarje za vodstva sindikalnih organizacij, en seminar za člane DS in 4 tečaje za mladince predvojske vzgoje. Skupno je bilo torej 16 raznih tečajev in seminarjev, ki jih je od 567 slušateljev dovršilo 504, med njimi največ delavcev. V tečajih je bilo nad 60 % mladih ljudi — do 25 let.

Na področju strokovnega izobraževanja je bilo 11 tečajev, ki jih je dokončalo 226 slušateljev. Med temi slušatelji je bilo okrog 90 % delavcev.

Razen tega so delovali 4 šole za starše s 114 obiskovalci (med njimi le 7 moških), 7 oddelkov za odrasle pri osnovnih šolah in 2 oddelka za odrasle Ekonomske srednje šole, s 173 obiskovalci. Po raznih krajih občine je bilo 172 različnih predavanj z nad 7.400 poslušalci. Na prvem mestu so bila predavanja o družbenem sistemu FLRI (79), sledijo kmetijska predavanja (34), nato znanja politika, znanstveni socializem, zdravstvo, vzgoja in potopisi.

Pri delavski univerzi je sodelovalo 114 predavateljev.

J. G.

FILMI, ki jih bomo gledali...
V 80 dneh okoli sveta

Ameriški film, ki ga je zrežiral Michael Todd, ki so ga posneli po slovitom romanu Julesa Vernea in ki je dobil kar pet Oscarjev. Glavne vloge igrajo David Niven, Shirley Mc Laine, Catefla. Poleg tega bomo v filmu videli še znane igralce, kakor: Marlene Dietrich, Franka Sinatro, Fernandela, Martine Carroll, Charlesa Boyera, Reda Skeltona i. dr.

Film, ki si je pridobil naziv super spektakla, bo nemara doživeti že spričo adaptacije še vedno žive in mikavne Verneove fantastike.

Ko je kraljeva komedija

V tem zabavnem filmu so zbrane najboljše filmske komedije ameriškega nemega filma. V njih se najslavnejši komiki predstavljajo v svojih najbolj prijetnih komedijah z najbolj smešne strani v filmskih groteskah in večnih smešnicah, pri katerih nas obliha smeh in kurja politobenem, ko gledamo njihove vrtilomne dogodivščine. »Ko je kraljevala komedija« je venček krepčilnega in zdravega smeha, v katerem bomo spoznali vse tisto, kar lahko beremo o zlatem veku neme filmske komedije.

V filmu nastopajo: Stan Laurel in Oliver Hardy, Buster Keaton, Harry Langdon, Wallace Beery, Gloria Swanson in Charlie Chaplin.

Pouk o ljubezni

Svedski film, ki pripoveduje zgodbo o zakonskem življenju doktorja Davida Ernemana in njegovi ženi Marianni. Petnajst let sta poročena in dva otroka imata. Režiser Ingmar Bergman nas nekajkrat pripelje v prav zapletene in komične dogodke tega zakonskega para, spozna naš z njuno preteklostjo, predvsem pa s tistimi lepimi trenutki, ki jih v življenju ni mogoče pozabiti.

Bergman pripoveduje o problemih poroke, ljubezni in zakonske poštenosti, pri čemer ni pretirano reči, da takega filma že dolgo nismo videli na naših platnih in ga morda ne bomo videli še dolgo vrsto let. Ob svečani premieri v Parizu so najuglednejši filmski kritiki zapisali: »Bravo, Bergman, tako se dela odlične filmske komedije!«

Križarji

Poljski film, ki so ga posneli po istoimenskem romanu Henryka Sienkiewicza, pisatelja, ki sodi med največje klasike poljske literature in ki ga poznamo tudi Slovenci. S tem filmom je prišla na vrsto filmska upodobitev njegovega največjega literarnega dela, ki pripoveduje vsebinsko bogato in akcijsko razgibano o boju poljskega ljudstva za svobodo, ki so jo konec XIV. in v začetku XV. stoletja ogrožali nemški križarji.

Film je zastopal poljsko kinematografijo na mednarodnem festivalu v Benetkah, kjer je doživel izreden uspeh. Vsi so mu priznali, da je pristna filmska epopeja, mogočno zgrajena, hkrati pa tudi, da v največjih ameriških ali italijanskih filmih ni mogoče videti tako mogočnih prizorov, kakor je na primer bitka pri Grünwaldu.

Znani režiser Aleksander Ford je Križarjem vtisnil pečat filmske umetnine.

GLASBENA ŠOLA ZA JAVNOST

15. in 19. januarja je celjska glasbena šola predstavila našemu občinstvu rezultate svoje dejavnosti z dvema celovečernimi koncertoma. Gojenci glasbeni šole so igrali na najrazličnejše instrumente, od klarineta, violine, čela do klavirja. Celo solopetje je bilo bogato zastopano. Nastopili so gojenci znanih celjskih glasbenih pedagogov: M. Sancinove, A. Zuljeve, K. Koreta, D. Sancia, J. Kovačičeve, I. Božičeve, F. Zupanca, D. Sancia, M. Fišerjeve, V. Rateja, O. Polžarjeve in E. Kuneča. Oba koncerta sta potrdila, da je upravičen sloves, ki ga uživa celjska glasbena šola.

V. M.

S polje študijske knjižnice

- Beaunot J.: Humanisme et pléiade. Paris 1939. S. 21470.
Braunbek W.: Izumislil potresa svjet. Zagreb 1960. S. 21364.
Holbach P. H. D. von: Hrišćanstvo razgoličeno. Beograd 1936. S. 21403.
Klemenc J.: Rimske izkopanine v Sempetru. Ljubljana 1961. S. 21442/1.
Kručinan S.: Raketni let. Beograd 1960. S. 21428.
Lefebvre H.: Dijalektički materializam. Kritika svakičasnijeg života. Zagreb 1939. S. 21409.
Leibniz G. W.: Monadologija. Beograd 1957. S. 21402.
Likar M.: Virusi. Ljubljana 1960. S. 21471.
Luzzatto G.: Ekonomska povijest Italije. I. Zagreb 1960. S. 21374.
Mauger G. & J. Charon: Manuel de français commercial à l'usage des étrangers. Paris 1938. S. 21477.
Poljak V.: Cjelovitost nastave. Zagreb 1939. S. 21406.
Sinek L.: Principi kaznovanja. Beograd 1960. S. 21476.
Tomović R.: Elektronski računski automati. Beograd 1960. S. 21430.
Tudman F.: Rojstvo socialističnog Jugoslavije. Ljubljana 1961. S. 22043.
Wolmann R.: Werkbuch für Jungen. Aufl. Ravensburg 1939. S. 21343.
Zgodovina slovenskega slovstva. I-III. Ljubljana 1956-1961. S. II 1168.
Zivković Lj.: Društvena nagradnja. Zagreb 1960. S. 22012.

STRAH

Po stopinjah velikega borca

Tako lepo je bilo, ko sta Janek in Anika sanjarila o svoji sobici. Se ni tako dolgo, ko sta se poročila in sta težko pričakovala, da si uredita toplo gnezdece. Da, prav toplo gnezdece, tiho, skrito... To moramo razumeti, ker sta živela še vedno v iluziji, da je svet navsezadnje samo njun, da je šas samo njun, da ura tiktaka še samo zanju v tistem toplem gnezdecu, ki sta sanjarila o njem. Kdo bi bil mogel pojasniti, kako zlat je bil papir, ki je na njem pisalo, da se končno smeta vseliti! Prvič prva noč v prvem njunem stanovanju!

Kako toplo je bilo! Anika je rahlo drhtela, čeprav ji ni bilo mrzlo. Stisnila se je k Janeku, se zvilila, da je bila nežna in srčkana in je doživljala trenutek čiste varnosti. In Janek! Globoko je dihal in šepetal:

»Vidiš, kako lepo je, končno tako lepo!« Omotična sta zadržala, da je čas zares bil samo čisto njun. Noč je bila tiha, spokojna...

»Janek, slišiš! Janek!« je prijetno vriskala Anika. »Slišiš! Nekaj ropota? Kaj je to?«

»Eh, nič! Sanjalo se ti je morda!« je nekoliko vznemirljivo povzel Janek, ki se je komaj odsmrčal.

»Joj, slišiš! Že spet! Tam v kotu! Nekdo je v sobi.«

»Hudič, pa nimava luči!« se je razjezil Janek. »Vžigalice in svečo bi le lahko prinesla gor!«

»Saj nisem vedela...« Stresla se je. »Slišiš, pri vratih škrljaja.«

»Morda so podgane!«

»Kaj? Podgane! Tega ne vzdržim!« je skoraj zavpil Anika.

»Pokrij se čez glavo, pa zaspaj.«

va. Jutri pogledava, kaj je!« Za hip je bilo vse tiho.

»Škrt, škrt...« je ostro zarežalo pri vratih. »Sklop, sklop...« je šuštel za omaro. Zdaj tu, zdaj tam, škrtalo je, šumelo, trgalo papir, drsalo po lesu: noč je bila nasičena s skrivnostnim šumom.

»Vraga, kaj pa je to! Imamo stanovanje, polno podgan!« je sedel Janek v postelji in bolščal proti vratom.

»To je strašno! Joj, in tu naj živim!« je skoraj zahtevala Anika. »Mene je strah! Grozno! Pomagaj, Janek!«

Janek se je nagnil s postelje in zagnal copato proti vratom. Za trenutek je nastala topa tišina. Potem pa spet in Janek je pograbil še drugo copato in jo vrgel v vrata. Nič ni pomagalo. »Zakaj nisi prinesla sveče, da bi človek lahko vsaj pogledal, kaj je to!«

»Janek, ti si surov! Jaz nisem kriva!«

»No, nikar ne bodi histerična! Pogledat pojdem!« Janek je stopil k vratom in takrat mu je čisto pri nogah naredilo »škrt, škrt!« Kar streslo ga je. S pestjo je udaril po vratih in se hitro vrnil v posteljo, kot bi mu voda sllila za bosimi petami. Nak, bojazni ne sme pokazati! Brrr, prekleto podgane!

»Veš, kakšna podgana je menda pred vrati, pa sili noter, ko ne ve, da sva midva že tu! Pomiri se!«

»Nisem vedela, da si takšen! Še nikoli se nisi zdiral nad menoj!« Takrat je močno zaškrtalo tik pri postelji. »Joj, tu v sobi je nekaj! Janek!«

Tako sta prebedela vse do zo-

re. Očesa nista mogla zatisniti, ker je strašno ropotalo po stanovanju. Ko se je malo svitalo, sta napol sedela na postelji in buljila proti vratom, da bi ugledala strašilo, ki dela njuno prvo skupno noč tako grozovito.

»Janek, vidiš! Pri pratih je!« Drobceno se je vzpelo kvišku in migalo na belini sveže popleskanih vrat. Glava ni bila velika, toda trup: zaobljen, podolgovat je čepel ob vratih, velik kot mačka. »Podgana!«

s.

Kdo je bil ta borec? Bil je Slavko Slander! Prežet s skromnostjo, a obdarjen z izredno organizacijsko sposobnostjo. Njegovo bivališče je bila okolica Prebolda. Precej časa je opravljal kot dentist v Latkovi vasi. Njegova delavnica je bila prava šola poznejših borcev za pravice malih, izkoriščanih ljudi. O tem še danes pripoveduje nekdanji hlapec preboldskega kmečkega veljaka:

»Nekega jesenskega dne sem

Zanimivosti

RACMAN — KOKLJA

Pešud Križan, kmet iz Stankovca ima racmana, ki ima to »strast«, da vodi piščance. Ko zagleda kje kokljo, jo takoj napade in jo po vsej sili odžene. Tako potem sam prevzame položaj koklje in vodi piščance. Do piščancev je izredno obziren, bolj kot koklja sama, piščancem skrbi tudi za hrano ter jih pred drugimi domačimi živalmi junaško brani.

SVETOVNI REKORD PADALCA

Ameriški padalec Josef Kittinger je skočil iz balona z višine 31.281 m s padalom, ki ga ni odprl skoraj 4 minute. Sele na višini 5338 metrov je odprl padalo in dospel na zemljo po 13 minutah in 8 sekundah. Kittinger je l. 1959 skočil z višine 22.714 m. Višina, višja od 31 km, s katere je sedaj skočil, je hkrati največja, do katere je dospel dospel balon s človekom. Kittinger je imel pri skoku na sebi specialno obleko in na obrazu masko, ki se je zagrevala z baterijo.

PRIJATELJI ALI ŽRTVE ALKOHOLA

Lani so v Franciji porabili za alkoholne pijače 990 milijonov starih frankov. V Parizu so izračunali, da pride na vsakih petdeset odraslih Parižanov ena kavarina in da preko 800 tisoč Francozov popije dnevno vsak čez dva litra vina. S prodajo vina in drugih alkoholnih pijač se v Franciji preživlja preko 2,2 milijona ljudi. Alkohol zakrivi več smrti kot tuberkuloza, 65 odst. vseh bolnikov v bolnišnicah za duševne bolezni pa je bilo alkoholikov.

VZIDANA KOPALNICA

Neka tovarna v Zahodni Nemčiji je konstruirala kompletno kopalnico s kadjo normalne velikosti z bojlernjem, ki jo je mogoče

NOVI NAČIN OŽIVLJANJA SRCA

Ko srce bolnika zaradi operacije preneha delovati, so doslej za ponovno oživljanje uporabljali ta način, da so bolniku po operaciji odprli prsni koš ter nato z rokami masirali srce, dokler spet ni začelo delovati. Pred kratkim pa so kirurgi baltimorske bolnice v ZDA začeli uporabljati drugo, novo metodo. Kirurg položi obe roki na bolnikovo prsa ter začne močno pritiskati navzdol. Nato hitro zopet dvigne dlani, tako da se prsni koš sam dvigne. To ponovi nekajkrat, dokler srce ne začne zopet normalno delovati. Pravijo, da je nova metoda mnogo enostavnejša in sigurnejša, hkrati pa tudi dosti hitrejša.

Z VILAMI UJELI LISICO

Ko se je vračal iz Svetozareva v Kolare, je Ranko Milivojevič, znani lovec, hotel še pogledati v svojo stajo v bližini gozdiča. Ko se je približal staji, je zaslišal iz nekega kota sumljiv šum. Ker je v tem trenutku prispel tudi Rankov brat Bora, sta zaprla vrata staje, vzela vile in začela s pomočjo lovškega psa pregledovati steljo. Nenadoma se je pojavila prestrašena lisica, ki je skušala pobegniti. Nastala je dirka, ki je trajala poldrugo uro, vse dotlej, dokler ni žival padla lovčema v roke. Okrog vratu sta ji privezala vrvi in jo tako pripeljala domov.

prišel v gostilno. Držal sem se za čeljusti. Zahteval sem deci žganja. Sedel sem za mizo in pil. Počasi sem spuščal kačjo slino na zob, misleč, da bodo bolečine ponehale.

Pri sosednji mizi so sedeli neki tujci. Samo eden med njimi mi je bil poznan. Bil je bistrih oči, črnih las, srednje rasti, precej droban, a sila živahnega pogovora. Po videzu sem ga poznal: nisem pa mogel ugotoviti, kdo bi to bil. Ko pa sem naročil še drugo žganje, sem opazil, da je vrgel oči po meni. Jaz se za to nisem dosti zmenil. Kmalu pa se je moč dvignil in prišel k meni: »Prosim, nokažite mi vaš zob!« je zahteval. Nato pa je hitro vprašal: »Kdo ste vi?«

On mi je pogledal v odprta usta, jaz pa sem mu povedal, da sem hlapec tega in tega posestnika.

»Prav«, je rekel. Jaz popraviljam zob. Tam, na Groblji, no, na koncu Latkove vasi. Pridite, da popraviva vaše zobe. Boste?«

Pogledal sem ga. Vedel sem, da je taka stvar sila draga reč. Sklonil sem glavo in rekel: »Ne, ne bom prišel. Nimam denarja.«

Takrat pa me je lopnil po ramu: »Le pridite, bova pa gospodjarju zaračunala! Tudi on si pri meni popravljaja zobe.«

Dal mi je tableto aspirina in mi priporočal, naj grem domov in mirujem. Tako sem storil. Drugo jutro pa sem res prišel v njegovo ordinacijsko sobo. Sprejel me je, ko da sva stara znanca. Ni mi popravil samo en zob, vse čeljusti mi je prebrkal. In ko sem zanjikrat stal v njegovi delavnici, mi je dejal:

»Ti nisi hlapec. Ti si pomočnik. Ti tvojemu gospodjarju pomagaš ustvarjati dobrine. Premalo ti plača za to delo. Toda popravilo tvojih zob bo zagotovo plačal!«

In res jih je. Meni pa ni nikoli rekel žal besede. Jaz pa sem že takrat vedel, da mora biti ta zobar strašno dober in izobražen človek. Navadno imajo ljudje strah pred zobarji: jaz pa sem komaj čakal, kdaj bo spet dan, ko bom spet stopil v zobarjevo delavnico.

SREČANJE S FAKINOVO MAMO

Trboveljski rudarji so slavili svoj praznik. Slavko Slander je imel tudi med njimi svoje delovno področje. Zato je po preboldski strani organiziral množični pohod v Trbovlje. Tam so se med drugim ustavili tudi na Fakinovem grobu. Položili so šopke cvetja. Slavko je imel kratak govor. Njegove besede so bile trpe in resnične, da so mnogim stopile solze v oči.

Kraj groba je stala drobna,

postarana ženica. Slavko je spoznal v njej Fakinovo mamo. Stopil je k njej in ji prigovarjal, naj ne bo žalostna, zakaj malo je mater, ki bi imele take sinove, kot jih je imela ona.

»Mama«, je rekel Slavko, »vaš sin je umrl herojske smrti. Vrelo juho so mu vlivali v usta. Ali je klonil? Ni! Mar bi to zmoget, če ne bi bil sin takih staršev? Nikoli! Vaš sin je imel dobro začrtano pot, po kateri je sklenil, da bo hodil vse dotlej, da bo tudi malemu človeku dovoljeno živeti. Mama, zdaj ga ni. Izgubili ste sina, mi pa hrabrega borca za pravice malih. Ne bomo ga pozabili. Sli bomo po njegovih stopinjah. Res, mama. Tu, na tem mestu vam obljubljam.«

Takoj je organiziral pomoč. Vsa izmed prisotnih je dal nekakaj denarja, ki ga je Slavko vsul Fakinovi mami kar v prednasnik. Fakinova mama je dvignila obokane oči in pogledala Slavka:

»Kakor da ste moj sin. Hvala vam...«

Vsi, ki so to videli, so vedeli in spoznali, kako zna veliki Slavko čutiti z malim, zatiranim človekom.

DETEKTIV MEGLA

Slavko je videl v naprednih igrah eno izmed tistih sredstev, ki zmorejo združiti ljudi različnih nagnen. Jože Kranjčev »Detektiv megle« je takrat veljal kot primer strankarskega boja. Igra je bila na indeksu — za režim — slabih iger. Vendar je Slavko zanj angažiral vse vrste ljudi: svoje, se pravi napredne, strankarje in celo kulturnodovca je zraven vključil; vsi ti ljudje so mu služili kot nekakšna tiha vez med vrhom in dnem.

Reklama za igro je bila velika. Najboljša mesta so zasedli imenitniki in strankarji kraja. Vmes pa so bili spretno podtaknjeni Slandrovi ljudje. In ko je ta ali oni prizor upodobil delček strankarskega boja, je zajelo dvorano ploskanje. Kdo ploska? Imenitniki tega niso mogli ugotoviti. Ni jim preostalo drugega, ko da so sami pritisnili na dlani. Ko pa so začeli razmišljati in ocenjevati stvarni položaj, je bilo prepozno. Mnogi so govorili:

»Take igre še ni bilo v Preboldu!«

Takratni župan pa je stiskal pesti:

»Slander nam je vse to podtaknil! Preklete, kie smo imeli oči, ušesa? Sai je bila zbrana sama komunistična sodrga!«

Slavko pa se ni menil za njihovo jezo: vedel je, da so njegovi usnili in to mu je bilo dovolj velik porok, da mora naprej. (Nadaljevanje prihodnjije)

RIŠE:

JANEZ MLAKAR

PO NOVELI
JACKA
LONDONA

MAPUHOV BISER

PIŠE:

STANE POTOČNIK

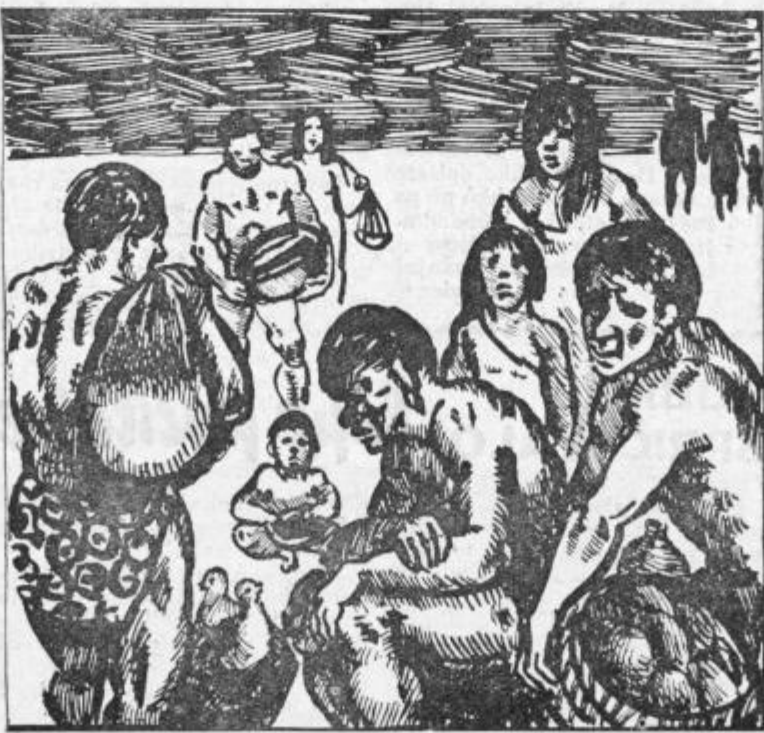

25.

»Saj vendar ni sploh nobenega vetra,« je ponavljal Raoul. »Človek bi to razumel, če bi pihal veter.«

»Prisel bo, že prežgoda, zastran vetra si nikar ne belite glave,« je odgovoril kapitan.

Oba sta brez besede sedela. Skozi pore na koži jima je pričel pronicati znoj, ki se je nabiral, močil srajco in kapljal na tla. Lovila sta sapo, zlasti kapitan. Val je planil čez obrežje in se umaknil tik pred ajunimi nogami.

26.

»Morje je preseglo črto najvišje plime,« je rekel kapitan Lynch. »Že enajst let sem tu.« Potem je pogledal na urbo: »Tris.«

Mimo so prihajali ljudje, ki so nosili s sabo svoje borno premoženje. Kmalu se jih je nabralo nekaj sto. Tu je bilo eno izmed najvišjih mest na atolu. Bil je višek potapljaške sezone in na Hikueru so prišli ljudje z vseh okoliških otočkov, celo s Tahitija.

»Zdaj je na otoku približno dva tisoč ljudi,« je rekel kapitan. »Zanima me, koliko jih bo ostalo jutri.«

27.

»A zakaj vraga ne pihate?« je vprašal Raoul. »Samo to bi rud vedel.«

»Nič si ne belite glave,« je odvrnil kapitan. »Se prežgoda bo pričel.«

Kapitan se ni izgovoril stavka do konca, ko se je stol stresel od silnega sunka. Morje se je povzpelo pod njunima stoloma tri čevlje visoko. Ženske so pritrjene zavekale. Kure in mačke so zbegnato blodile po vodi in friotale in glezale na stireho kapitanove hiše. Domačin se je s polno košaro majhnih kužkov vzpel na kokosovo drevo in jo privezal dvajset čevljev od tal.

ŽENA • DOM • DRUŽINA

Źam, kje te režeja kruh — NI ŽENSK

Naš družbeni razvoj, ustava in zakoni postavljajo ženo v enakopraven položaj z moškimi ter omogočajo, da se vse bolj in bolj vključuje v naše gospodarsko in družbeno-politično življenje. Vsi pa vemo, da se vsak dan porajajo problemi, ki žene vse bolj omejujejo pri aktivnem in enakopravnem udeleževanju — bodisi v gospodarskih, družbenih in političnih organizacijah ali pa v organih družbenega upravljanja. Da bi odstranili te ovire ter ustvarili ugodnejše pogoje za vključitev naše žene, tudi matere v delo izven doma, so v

Mozirju sklicali konferenco za družbeno aktivnost žensk.

Zal pa moramo ugotoviti, da žensk ni tam, kjer režejo kruh — ali z drugimi besedami — žensk ni tam, kjer se odloča o materialnih in drugih vprašanjih; če govorim bolj konkretno; ni nobene ženske v svetu za družbeni plan in finance, kakor tudi ne v krajevnih odborih, zato ti organi razpravljajo samo o cestah in mostovih, manj pa o vprašanjih, ki so zanimiva in aktualna za družino in žene. In naprej: v zadnjem času opažamo, da nam odhaja moška delovna sila z va-

si, ženska pa ostaja doma, ker ne dobi zaposlitve. Zato je ena prvih nalog predsedstva in nadzornega odbora konference za družbeno aktivnost žensk, iskati in odpirati nova delovna mesta zanje ter nič manj važna naloga: razbremeniti ženo gospodinjinskih del. In zdaj bi rada zaključila prejšnjo misel — če bi žene sodelovale pri svetu za družbeni plan in finance oziroma povsod tam, kjer delijo denar, potem bi prav gotovo padel kak dinar tudi v njihov žep, hčem namreč reči, našli bi denar tudi za ustanovitev otroških zavetišč, servisov itd.

Tako pa...
Marsikje še prevladuje zastarela miselnost, češ žena sodi v dom in v kuhinjo. Ker je območje mozirske občine bolj kmetijsko, bi rada prikazala nekaj problemov, ob katere nenehno zadeva naša kmetijska proizvodnja pri političnem življenju. Ugotavljam namreč, da se večjih političnih akcij, pri tem mislim — volitve in proslave — ženske udeležujejo, medtem ko zbere volivcev, sestanke Socialistične zveze in zadrage pa pretežno obiskujejo gospodarji, saj — kot sem že omenila, politično in družbeno življenje ni zanje. Vodstva in organizacije Socialistične zveze na vasi se v glavnem s tem sprijaznijo in si ne prizadevajo dovolj, da bi enkrat za vselej to odpravile.

In končno — ko takole razglabljam o življenju in delu naše žene na vasi, se mi nehote vsiljuje vprašanje, ki ga zastavljam vsej naši javnosti: kakšne bo naš mladi rod? Ali bomo res dovolili, da bi vse pridobitve našega boja preplaval val zastarelih nazorov, ki vračajo ženo v dom?

Jasno je, da vsega tega ni mogoče spremeniti samo s spremembo pojmovanja, kakor tudi ni mogoče spremeniti pojmovanja, ne da bi spremenili tudi način življenja ljudi. Položaj naše žene na vasi je treba spremeniti v bistvu — ženo moramo vključiti v družbeno dejavnost. Ta prehod je boleč, poln notranjih protislovij ter povezan s celovito materialnih in moralnih problemov. In prav teh se mnogi ustrašijo, četudi so že na pol poti.

Taka zastarela pojmovanja so zlasti očitna ob pregledu udeležbe žensk v organih ljudske oblasti in v družbenem samoupravljanju. Značilno je, da je samo 2,17 % žena — odbornic občinskega ljudskega odbora. V stalnih odborih in komisijah na našem področju ni nobene ženske. Največ žensk je vključenih v svetih za turizem in gostinstvo, socialno skrbstvo ter varstvo družine — tu je odstotek višji in znaša: 65,21 %, medtem ko v svetu za občo upravo in notranje zadeve, gospodarstvo in gozdarstvo ter pri svetu za delo in delovna razmerja ni nobene ženske. Prav tako porazno nizki odstotki so tudi v organih delavskega samoupravljanja.

Kje je vzrok za tako stanje? Lahko odgovorim strnjeno takole: kvalifikacija, materinstvo in gospodinjstvo.

Ti problemi niso novi in jih rešujemo že dalj časa, vendar pa je predsedstvo konference za družbeno aktivnost žensk na svojem zadnjem posvetovanju sklenilo uresničiti dolgoletni smiselni ustanoviti otroški vrtec v Mozirju in v Nazarju in naši ženi bodo vrata v dejavnost izven doma že bolj na široko odprta.

Razmajana zakonska zveza — PO BESEDAM MOŽA

— Rad imam svoje sinove, toda ne morem verjeti, da mi jemljejo ženo, je rekel 27-letni moški, visok, mlad človek, lepega, nekoliko ogletega obraza.

— Resnici na ljubo moram povedati, da sploh nisem imel žene, ki bi me resnično ljubila in mi bila pravi tovariš.

Od kod taka črnogledost? — Ko je rodila prva dva otroka, je v našem stanovanju zagospodovala anarhija, mene pa nihče ni opazil. Ko se je rodil najmlajši, sem spoznal, da pomenim zanj manj kot sem si to sploh predstavljal.

Od tiste ure, ko sem predlagal ločitev, se je spremenila in postala pozornejša, toda globoko sem prepričan, da je bil to le videz in pesek v oči. Moja žena je vložila ogromno truda v to, da bi bila žena iz »krovi in mesa«, toda trdno vem, da je takrat videla v meni le hranitelja družine.

Dekle, zaradi katerega sem predlagal ločitev, si je želelo resnično le mene samega, saj je hotela, da bi živela midva le z njeno plačo, svoj zaslužek v celoti — in ta vsota res ni tako neznatna — pa bi pošiljal svoji družini. Za ločitev še nisem bil trdno odločen, vendar pa mi je prijateljica ob vsakem najinem snidenju dopovedovala, da ji bodo te neurejene razmere izpodkopale zdravje. Tudi sam sem namreč uvidel, da ne more spati in da izgublja na teži itd.

Polnosni sem na svoje sinove in prizadeval sem si, da bi bil vsaj dober oče; otroke sem prejel, kopal in ob večerih celo pomival posodo. Dvakrat tedensko sem hodil nakupovat, vsako nedeljo smo pa izrabili za skupni obisk k starim mamam.

Lanskoletnega dopusta se spominjam z grozo. Otroci so ves čas rogovillili in motili ostale dopustnike, ko sem jih opoldne sam hranil, da o vseh podrobnostih najinega odnosa sploh ne govorim.

Nekaj se je vtihotapilo med

naju, nekaj, kar ni moč z besedami dovolj jasno ponazoriti. Med nama je zazijal globok prepad. Tudi sprehode, tiste nedeljske sprehode smo opustili.

Nekoč smo le odšli skupno nakupovat v mesto. Izbirali smo obleko zanj. Prva obleka mi je bila zares všeč, toda ona je pomirila še devet drugih, preden se je odločila za prvo!

Vselej, ko sem po službi prihajal domov — poudarjam vselej — je bilo stanovanje nepospravljeno. Ostajal sem v pisarni čedalje dlje, samo da bi ne gledal vsega. Tam sem opoldne srečeval tudi svojo kolegico. Svojo navzočnost je opravičevala z osamljenostjo. Ko sem nekoč odšel k njej na skodelico kave, me je urejenost vsakega kotička osupnila, da sem molče strmel vanjo in ujel na obrazu drobce lepote; nikoli prej ne bi tega opazil. Četudi sem moralno trpel, sem vse pogostejše zahajal k njej.

Za obletnico poroke sem podaril ženi kavni servis. Nežno se je zahvalila, čutil pa sem, da ji darilo ne ugaja. Meni pa toliko pomeni, če kdo pohvali moj okus! Kmalu za tem sem mimogrede kupil škatlico cigaret ter podaril kolegici. Njena zahvala je bila vse kaj drugega!

Ko je žena rodila najmanjšega sinčka, sem jo poljubil. In ona? Poljubila me je hladno in odtujeno. Doma sem samotaril in se zaprl vase. Večkrat sem se sestal z prijateljico. Moja žena se ni zmenila za moje odstopnost — še več: ko sem ji nekoč omenil prijateljico in ji priznal svojo krivdo ter sklenil — vrniti se, je s popolnim nezanimanjem poslušala mojo zgodbo in ni rekla niti besede. Nikdar se nisva sporekla, nikdar me ni spraševala, kam grem in kje sem bil.

Menil sem, da ji ni dosti zame, da ji pomenim malo oziroma nič in občutek krivde je splahnel.

Dvomim, da bi kakršenkoli nasvet lahko utrdil najin razmajani zakon.

M. M.

Za prehodne dni

ČIŠČENJE VOLNENEGA BLAGA

Svetle volnene obleke se kaj radi zamažejo. Če jih operemo, navadno postanejo precej mehke

OTROCI — PRESODITE — JE TO PRAV?

Zapornice na železniškem prelazu so boleče ječale. Zaman je bilo prizadevanje železniškega čuvara, da bi jih pred prihodom vlaka zaprl. Ker je pogled na ta prelaz iz čuvarnice nemogoč, čuvar ni mogel ugotoviti, zakaj so zapornice postale naenkrat neposlušne. Njegova borba z njimi je trajala več kot 15 minut. V tem času je vlak že zdiral čez prelaz, ki je bil to pot nezavarovan. Zapornice pa so še vedno ječale...

Po cesti je prišla žena. Tudi ona je postala pozorna in želela ugotoviti, kje je pravzaprav zapreka, da čuvar ne bi nima uspeha. In glej! Na napravi, ki povezuje gibanje zapornice sta sedela dva dečka, ki sta prav gotovo uživala v tem, da sta bila to pot močnejša kot je čuvar — odrasel človek. Se le na opozorilo žene, ki ju je zagledala sta odskočila, zapornice pa so z lahkoto našle svoje mesto.

Kaj pravite otroci, je bilo ravnanje teh dveh dečkov pravilno?

Da-ca

in se zato tudi mečkajo. Takole jih bomo bolje očistile.

Obleko, krilo ali hlače položimo na likalno desko in potresemo z žgano magnezijo, ki jo lahko kupimo v drogeriji. Magnezijo zadržemo z mehko, čisto krpo po blagu in sicer vedno le v eno stran in to po niti blaga.

Mastne madeže moramo očistiti prej. Magnezija očisti namreč le umazanijo, madežev ne. Zato je najbolje, da za čiščenje le-teh napravimo zmes iz krompirjeve moke, ki smo ji pridali bencin. S to kašo izčistimo madeže. Mastne madeže pa lahko očistimo tudi s Vemad preparatom.

Ko smo očistili iz obleke umazanijo, jo dobro iztrpajmo in to še enkrat zbršimo s čisto krpo. Po potrebi obleko tudi zlikamo.

NASVETI - NASVETI - NASVETI

V žametnem blagu smo zasledili madeže. Kako jih bomo očistile?

Mastne madeže bomo odstranili tako, da jih bomo v smeri proti vlaknom brisale z gobo ali krpicco, namočeno v tepentinu.

Ovratnike na suknjičih, jopicah in oblekah očistimo, če jih proti vlaknom drgnemo s prerezano čebulo, ki jo je treba večkrat obnoviti. Ko se namazana mesta posuše, jih potegnimo preko vročega likalnika, vendar ne na lice. Ne pozabimo, žamet likamo vedno narobe!

Blesk na temnem, črnem žametu odpravimo, če namočimo volneno krpico v črno kavo in z njo narahlo brišemo lesketajoča se mesta.

Za male bralce

ŽELITE nagrado?

No, ni še dolgo od takrat, ko smo se poslavljali od starega leta. Prav dobro se ga še spominjamo, kajne? Veliko prijetnega smo doživeli, pa tudi marsikaj neljubega je bilo vmes, smo takrat ugotavljali. Danes pa bomo še malo bolj radovedni. Odločili smo se, da bomo na gradili tri najboljše prispevke, ki bodo opisovali dogodke iz preteklega leta. Naslov — »Prijetilo se je lani!« Pri-spevke nam pošljite najkasneje do ponedeljka, 5. februarja. Najboljšega bomo nagradili s tisoč, dva naslednja pa s pet sto dinarji. Objavili pa bomo tudi ostale.

Upamo, da se boste našemu vabilu odzvali v čim večjem številu in pričakujemo, da bomo med starimi znanci našli tudi take, ki nam bodo pisali prvič. Pišete lahko o veseljih, ali pa žalostnih dogodkih, samo, da so se pripetili v preteklem letu. Dogodek lahko opišete z vezano besedo, lahko pa ga tudi narišete. Vse bomo upoštevali. Lepo pozdravljeni — in veliko sreče pri pisanju!

Ivica

DOBRO SPRIČEVALO, lepe počitnice

Počitnice. Počitnice so resnično lepe. Toda ne veselimo se jih samo zaradi prostih dni, temveč tudi zato, ker bomo zvedeli za polletne obračune dela. Toda — tisti, ki bodo imeli ob polletju slabe ocene, se verjetno ne bodo smejali in veselili. Prav gotovo so sklenili, da bo do konca leta drugače.

Naša šola — na Planini — je zelo natpana. V razredu nas je 51. To pa zato, ker hodijo k nam tudi iz sosednje šole. Med polletjem nam je delala največ glavni nemščina, pa tudi matematika. Zato smo ustanovili matematični krožek in kmalu bomo popravili slabe ocene. Te dni smo zvedeli, da bomo v kratkem

dobili tudi nekaj novih učiteljev. Zelo se jih veselimo, kajti teh je pri nas res malo.

Torej — kam na počitnice? Nekateri bodo ostali doma, brali in se podili okrog oglov. Drugi bodo odšli v hribe in si oprtali smuči. Tudi moj brat bi šel v hribe — pa se mu je pred dnevi pri smučanju pripetila neugoda. Zdal je v bolnici in vsi žalujemo za njim. Upam, da se bo kmalu vrnil in takrat bodo tudi zame počitnice mnogo lepše.

Vsem bralcem rubrike za male bralce želim vesele počitnice!

Ivana Deželak
osn. šola,
Planina pri Sevnici

obrat družbene prehrane. To pa jim omogoča, da se udeležujejo tudi drugod. Se posebno smo se zanimali za polzelski počitniški dom v Piranu. Vsako leto ga obišče okrog tri sto ljudi. Tam se lahko popolnoma sprostiti in pozabijo na vsakdanje skrbi. Tako obnovijo svoj sposobnost za delo in ko se vrnejo nazaj, lahko čili in zdravi dosega velike uspehe. S tem koristijo tudi sami sebi, saj se jim poveča osebni dohodek.

Pred seboj pa ima tovarna nogavica na Polzeli še veliko nadržov. Kolektiv ne skrbi samo za življenje, znotraj tovarniške ograje. Ne, skrbijo tudi za iz-

gled vse Polzele in nudijo pomoč povsod, kjer je potrebno. Tako so pomagali že pri gradnji zdravstvenega doma — nenehno pa skrbijo tudi za našo šolo.

Vprašali smo jih, kaj imajo še v načrtu. Povedali so nam, da je njihova prva naloga predvsem povečati stroje in delavce. Pomagali pa bodo tudi pri asfaltiranju ceste in sodelovali pri gradnji turističnega doma na gori Oljki.

Nato smo si ogledali še tovarno in jo nekaj časa nato zapustili polni najrazličnejših vtisov.

Marinka Suster,
8. razred, Polzela

Da bi le zapadel!

Kako lepo bi bilo, če bi zapadel sneg, kajne? Počitnice bi bile čisto drugačne kot so. Bregovi bi oživel, znova bi očistili smuči in sanke in od jutra do večera bi se veselili in peli hvalo zimi. Tako pa sije sonce — vsaj danes, ko to-le pišem — in šolarji niso nič tako veseli kot takrat, kadar padajo z neba snežinke. Zelimo vam, dragi

prijatelji, kar najbolj prijetne počitnice. Našim željam pa se pridružujejo tudi številni mladi bralci. Te dni smo v uredništvo namreč dobili precej prošenj vaših malih vrstnikov, naj vam ob počitnicah sporočimo njihove iskrene želje. Cimveč veselja in razvedrila torej!

Ivica

Klub celjskih študentov ni le formalnost

Na zadnji seji Občinskega komiteja Zveze komunistov je razprava potekala o vlogi mladine v komuni. V pestrem spletu obravnavanih problemov je bilo govora tudi o študentski mladini. Pri tem je bilo ugotovljeno, da je celjski klub v preteklosti slonel preveč na formalnostih, da je bila študentska mladina premalo povezana z domačo komuno, kjer bo po končanem študiju večina bodočih strokovnjakov živela in delala.

Poleg tega pa smo neposredno pred kongresom Ljudske mladine Slovenije, zato je pobuda Celjskega študentskega kluba toliko bolj razveseljiva, ko je pretekli teden organiziral posvetovanje o delu in vlogi kluba v komuni.

Vaše vrstice

V zadregi sem

Tovariš urednik!

Prosim vas, da me pravilno razumete! Stvar, na katero bi vas rada opozorila, je precej delikatna. Pa kar na dan z besedo!

Hčerka, stara deset let, zelo rada bere vašo rubriko »Za male bralce«. In ker misli, da je vsa stran natisnjena za najmlajše, jo najbolj zanimajo stvari, ki jih še sploh ne bi smela vedeti. Tako se je zgodilo, da je prebrala tudi članek »Intimni koledarček« in me — ko sem prišla iz službe domov — najprej vprašala, kaj pomeni beseda »menstruacija«. V prvem hipu ji od presenečenja ni

ti odgovoriti nisem mogla. Šele ko mi je povedala, da je bil članek natisnjen na »otroški« strani, sem se zavedla pomote. Prehiteli ste me. Desetletni deklici še pač ne bi smela zaupati tega, kaj ji bom lahko razložila šele čez nekaj let. Boli pa me, ko zdaj opažam, da me vedno manj vprašuje in bojim se, da ne bi izgubila zanimanja vame.

Predlagala bi, da bi rubriko za najmlajše postavili na bolj ustreznem mestu. Tako bi lahko list z vsebino, ki je namenjena za žene, odstranila, deklici pa potem dovolila, da po mili volji lista po časopisu.

Upam, da boste razumeli mojo pripombo in prosim — upoštevajte jo!

Cenjena tovarišica!

Prav tako kot smo mi prehiteli vas in deklici povedali tisto, česar ji še ni niste, ste tudi vi nas prehiteli. Hkrati z vami smo namreč v uredništvu tudi sami ugotovili, da ti dve rubriki res ne sodita skupaj. Odločili smo se, da ju bomo ločili in tako v obeh mnogo lažje obravnavali stvari, ki naše bralce zanimajo. Za Vaše opozorilo smo res hvaležni — čeprav se v celoti z Vašim pismom ne moremo strinjati. Moti nas predvsem stavek, v katerem govorite, da ste nameravali nekatere stvari svoji desetletni deklici razložiti šele čez nekaj let. Saj ne boste hudi, tovarišica, če bomo o tem kdaj drugič kaj več napisali? Seveda šele takrat, ko bosta rubriki za ženo, dom in družino ter za male bralce, ločeni. Še enkrat prav lepa hvala in lepo pozdravljeni!

Uredništvo

Uredništvo

Na posvetovanju so študentje sprejeli obilo novih dolžnosti ter sestavili delovni program, ki klub določa veliko širše območje dela. Mnenje prisotnih je bilo, da klub naj ne obstoja zgolj zaradi formalnosti, da mora biti postavljen na realna tla, biti povezan s komuno, s podjetji in drugimi družbeno-političnimi organizacijami.

Na posvetovanju so ustanovili tudi štiri komisije, in sicer:

Komisijo za ideološko-politično delo, katere skrb bo predvsem ideina rast študentske mladine, da bo po dokončanem študiju poleg strokovnih ved obvladala tudi potrebno znanje, ki jim bo potrebno kot strokovnjakom in političnim delavcem v našem sistemu upravljanja.

Komisija za socialne probleme študentov bo morala bolj dosledno zasledovati pogoje, v katerih študentska mladina živi, se boriti proti protekcionizmu in drugim pojavom v zvezi s financiranjem šolanja in stipendiranjem.

Posebna komisija bo skrbela za sodelovanje članov kluba s političnimi, predvsem pa z gospodarskimi organizacijami, medtem ko bo četrta komisija skrbela za kulturno, zabavno in športno delovanje članov.

Razpravljali so seveda še o mnogem, o strokovni knjižnici, o strokovnih ekskurzijah, o odnosu do izrednih študentov, o sedežu kluba, ki bo v Celju in ne v Ljubljani.

In kakšen je bil zaključek po razpravi o uvedbi kreditiranja visokošolskega in srednješolskega študija?

Na kratko takle! Da je znanje kapital, katerega družba ni dolžna dati zastoj in da rabimo med bodočo inteligenco take ljudi, ki bodo znali upoštevati napore 32.000 ljudi v občini, ki jim omogočajo študij.

Vprašanje vredno odgovora

Tovariš urednik!

Občina Sentjur je odkupila nekaj zemlje za izgradnjo stanovanj. Med vlagatelji prošnje za gradnjo hiše sem bil tudi jaz. Od takrat pa poteka že drugo leto, vendar še doslej niti na osebno intervencijo nisem prejel ustreznega odgovora, kdaj se bo ta načrt pričel uresničevati. Zakaj je pri tem potrebno zavlačevanje?

Ker je pomlad že pred vrati, bi bilo vsekakor prav, da se na naše vprašanje da odgovor, ki nam prosilec mnogo pomeni.

Tomislav Novak

Prijazen kraj Planina, v ozadju razvaline gradu...

Planina včeraj in danes

Kozjanski kraj Planina, ki ima svoj začetek daleč nazaj v srednjem veku, je preživela burno zgodovino. Mnogi napačno sklepajo, da je Montpreis nemško ime, ker so ga Nemci pač prevzeli. To ime je še iz časov, ko je bila lastnica gradu neka plemkinja iz Pariza in je kraj imenovala »Pariška gora«, ali izkrivljeno Montpreis. Potem je grad z vasjo prišel pod Celjane. Grad je bil baje do prve svetovne vojne še dobro ohranjen, toda vaščani so ga razkrili, da bi jim ne bilo treba zanj plačevati davka.

Dobro vemo, kakšno vlogo je Planina odigrala med osvobodilno vojno. Bližnji Bohor, zibelka partizanstva na Kozjanskem, Tončka Čečeva, Kraigher, Cveta Jerinova in drugi junaki, vse to je povezano s Planino in partizanskim bojem. Tu se je bil kozjanski odred, sem čez se je prebijala slavna Stirinajsta divizija in avgusta 1944. leta je bila Planina ponovno osvobodjena.

Kaj pa zdaj. Povsod ostanki prejšnjega in znanilci novega. Tudi Planina je kraj poln nasprotij. V dolini so nova poslopja

kmetijskega gospodarstva, na griču pa še vedno stoji na skalah zasidrana ruševina planinskega gradu, ki bi ga bilo le treba spet nekoliko zaščititi. Zdaj pa je Planina dobila v bližini še lepo planinsko postojanko in sicer na Netopirju vrh partizanskega Bohorja.

M. S.

„Odrezano“ Vitanje

Avtobusno podjetje iz Celja je pred kratkim podaljšalo nekatere proge iz Celja do Loč pri Konjicah. Močno zasedeni avtobusi pričajo, da ima ta ukrep svojo osnovo, da ima ta kraj zdaj večkrat na dan direktno zvezo s Celjem. To je zlasti ugodno za šolsko mladino, ki študira v Celju, pa tudi za tovarniške delavce. Ker imajo tudi v Zrečah kolikor toliko ugodno zvezo s Celjem in Konjicami, so samo še Vitanje s svojo okolico od občinskega središča praktično odrezane. Dva avtobusa, ki dnevno vozita iz tega kraja proti Celju sicer imata zvezo za Konjice, vendar precej neugodno. Prvi avtobus odpelje iz Vitanja jutraj že pred peto uro in so Vitanjčani v Konjicah že okoli 6 ure, če seveda ne čakajo v Vojniku. Ker v večini v uradih pričnejo z delom šele ob sedmih, dočim pa so seje po navadi ob osmi uri zjutraj, morajo ta čas čakati. Vitanjčani menijo, da bi kateri od avtobusov, ki vozijo iz Celja proti Konjicam ali Mariboru (teh je pa kar precej), vozil preko Vitanja. Morda bi se le našla rešitev, da po glavni cesti vozi na desetine avtobusov, v kraje, ki pa so le nekoliko vstran pa le redki.

OBISK V LIBOJAH

Keramično industrijo Liboje so pred dnevi obiskali podpredsednik Zveze ljudske skupščine Franc Leskošek-Luka, sekretar za industrijo LRS ing. Viktor Kotnik, predsednik celjskega okraja Miran Cvenk in predsednik žalske občine Tone Delak.

Po ogledu tovarne so imeli daljši razgovor s predstavniki kolektiva, pri katerem so obširno analizirali stanje tovarne in njene perspektive.

Predstavniki kolektiva so goste seznanili s tem, da je tovarna ena od najstarejših v državi, kot keramična tovarna sploh in da je po vojni bilo zgrajenih nekaj zelo sodobnih keramičnih tovarn. Med novo zgrajenimi tovarnami in Keramično industrijo Liboje je nastala velika neskladnost v tehnično-tehnološkem in ekonomskem položaju. Nesodobnost in dotrajanost opreme: nekatera datira celo iz prejšnjega stoletja, kar onemogočajo kvalitetno in rentabilno proizvodnjo. Keramična industrija Liboje

proizvaja čez 30 odstotkov skupne jugoslovanske proizvodnje keramične posode predstavlja pomembnega proizvajalca široke potrošnje. Njena lokacija, predvsem pa izkušnje, ki jih ima v proizvodnji, bi omogočile, da bi se s temeljito rekonstrukcijo odpravila neskladnost, ki je nastala med novimi podjetji.

Gostje so pokazali do teh teženj kolektiva ponolno razumevanje ter obljubili vso pomoč, ki jo bo možno dati. Poudarili pa so, da je nujno, da se tovarna še bolj preorientira na okrasne izdelke, katerih na trgu še vedno primanjkuje in v katerih ima tovarna že največ tradicije.

ČETVORČEK V LOČAH

V kratkem bodo v Ločah pri Slovenskih Konjicah pričeli z gradnjo novega četvorčka za potrebe prosvetnih delavcev v tem kraju, saj je bilo pomanjkanje stanovanj eden glavnih razlogov, da v ta kraj ni bilo mogoče dobiti učiteljev.

Srca drgečje pod Biokovim

Cim bolj smo se približevali Podgori, tem vidnejši so bili sledovi razdejanja. Skrbno zložene kamnite ograje okoli vrtov, nasadov oljk in vinogradov so bile porušene. Povsod naokoli so ležale velike skale, na cesti pa skoraj ni bilo človeka.

Biokovo se je kopalo v preranem soncu in dajalo spokojni ter pohlevni videz navzlic svojim prepadnim strminam. Morje pod nami je bilo mirno in v divjih zalivih smo opazovali podvodne izvire. Voda je v vrtincih vrela na površino. Da, to je pravi kraški teren. Biokovo je volto kot goba. Kako človek postane pozoren za vse, kadar narava na nekem področju pokaže svojo zlo naravo...

Podgora.

To je uporniško področje Dalmacije. Podgora je bila leta 1942 zibelka partizanske mornarice. Te vasi so dale nešteto prvoborcev. Podgora in bližnji kraji na imajo tudi starejšo zgodovino, ki ni nič manj burna. Da bi se otreli nenehnih gusarskih vpadov so se vgnezdili v strminah kakšnih 300 metrov nad morjem in obdelali ves ta skopni svet do zadnje krnice. Leta 1667 je vasi pod Biokovim norušil potres, ki je uničil tudi Dubrovnik. Vas so obnovili, preživeli boje s Turki, pohod Napoleona, črnožolte soldateske in fašističnih hord. Vsaka hiša ima svoje v tužini, kajti zemlja je bila preskopa, da bi

prehranila vse. Prenekatera hiša je bila zgrajena z denarjem zasluženim v rudnikih in tovarnah onkraj luže.

Potem je napočil 7. januar 1962... Biokovo se je zamajalo od vrha do vnožja. Kamnite hiše v Podgori so se sesule. Mladenci je ostal pod ruševinami. Mož, ki je šel iskat ženo na vrh Biokova, je podlegel. Potres je razdejal hiše, razdril hleve, uničil nasade in vinograde. Iz ene hiše je dišalo po razlitem vinu, iz druge zaudarjalo po mirhovini. Ljudje niso imeli časa za živino.

Z ladjami se begunci vračajo, toda z negotovostjo v srcih, saj vsak trenutek lahko ponovno doživijo vse strahote razdejanja...

Komaj so se rešili sami...

V Dražnicah ni bilo nič drugega. Kar ni razrušil potres, so dokončale skale in plazovi kamenja.

Ciro Rosandič je pripovedoval: — Tito je bil ves pretresen od nesreče, ki nas je zadela... Rečem vam, da Marinovičev in drugi zaselkov Podgore ne bo več. Kdo bo obnovil hiše po takem doživetju? Morda bo zrastle naselje kje nižje ob morju?...

Toda pustimo dogodke, ki smo jih že brali.

Kako je bilo te dni doli, na to

smo dolžni odgovoriti.

Najbolj prizadete vasi so prazne. Sem se nihče ne vrača. Le moški rešujejo imetje in pospravljajo najnujnejše. Potem bodo tudi oni šli. Treba bo zgraditi nove domove, začeti od začetka.

Po Celju je nekdo razžiril govorico, da ni tako hudo tam doli...

No, če je videl le Makarsko in to prvi dan, potem pa s pospeškom odpotoval, res ni mogel dobiti vpogleda.

Tudi sam sem podvomil nad škodo v Makarski sami. Toda ko sem svoj dvom preglasno izrazil, so me vabili v hišo. Makarska je kot bolnik, ki na zunaj daje zdrav videz, znotraj pa je ves bolan. Sedemdeset odstotkov hiš je poškodovanih in v številnih je nemogoče še stanovati. Poskusite se živeti v položaju, da morate dati spati otroka v sobi, kjer je strop naokoli razpokan, kjer zidovi kažejo »rebra« kjer pod nevarno škriplje ob vsakem koraku in kjer naimanjši tresljaj stresa omet s stropa?

V luko je pripeljala ladja. Nabito polna je. Zene in otroci se vračajo... Toda prisrčno svidenje z možmi, očeti in brati je pomešano z negotovostjo. Kaj če bo spet Biokovo zatreslo temelje? In treslo jih je. Onoldan v soboto je snet treslo, toda sunka nismo čutili med vožnjo. Ko smo v kleti v Podgori poskusili lanski pride-

Tudi v krajih, ki jih potres ni tako prizadel, so ljudje vse pripravili za beg...

lek, je omet pršil izpod stropa. V nedeljo ob štirih pa nas je noven močan sunek na mah prebudil. Toda takrat smo bili že v Splitu.

Biokovo se še ni umirilo. Vesti so vznemirljive. Potres se selil v Grčijo, doživel so ga v Italiji. Kaj bo jutri? To vprašanje kljuva preplašenim ljudem v možganih.

Pod Biokovim še vedno drgetajo srca...

J. Krašovec

Ob prvem sunku so v Podgori hiše razpadle, nadaljnji potresi pa rušijo preostale razpokane in napol porušene zidove...

Po sedem sto kilometrih vožnje je Ivan, šofer Gidnega gospodarstva iz Celja, ustavil jeep pred prometnim miličnikom nekaj kilometrov pred Makarsko. Opozoril nas je, da gremo v potresno področje na lastno odgovornost in da naj se vrnemo od tam še podnevi, ker je vožnja ponoči skrajno tvegana...

Makarska je bila navidezno cela, zato smo se odpeljali naprej. Po slabi cesti je jeep poskakoval in hrumel v klance.

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

Se že pripravljate

Odstopili

vendar ne od vsega

Celjski hokejisti, ki so letos prvič nastopili v zvezni ligi in s tem v tekmovalstvu za državno prvenstvo, so zadnje tri igre predali svoji mnasprotnikom z rezultatom 6:0.

Zakaj, smo jih vprašali? Razlogov za ta korak je bilo več, so odgovorili. Čeprav smo vedeli in večkrat javno poudarili, da v zvezni ligi nimamo kaj iskati, smo se odločili za udeležbo v tem tekmovalstvu predvsem zaradi propagandnih razlogov. Takole smo računali (seveda brez krčmaria): z gostovanjem najboljših hokejskih moštev tudi na drsališču v Celju, bomo vzbudili zanimanje za ta zimski šport ne samo pri mladini, temveč tudi pri tistih, ki so nam lanske jeseni obrnili hrbet takrat, ko bi morali začeti z gradnjo umetnega drsališča. Vendar od vsega tega ni bilo nič. Zima nam ni bila naklonjena. Tako smo morali namesto doma igrati na drugih drsališčih in s tem trošiti zelo visoka denarna sredstva. Zgodilo se je celo, da so morali za eno tekmo založiti denar društveni funkcionarji. Minule dni bi morali odigrati vse tri povratne tekme. Medtem ko so bili Jeseničani in Ljubljani pripravljeni priti v Celje, so Zagrebčani našo prošnjo zavrnili. Na žalost pa tudi hokejisti državnega prvaka ter Ljubljaničani niso mogli uresničiti svoje obljube, ker v Celju nismo imeli leda. Tako bi spet morali potovati — drugič v Zagreb ter Ljubljano ter celo tretjič na Jesenice (enkrat smo šli tja zastoj, ker je tekmo preprečilo močno deževje). In znova bi se praznila naša že itak prazna blagajna. Z odigranjem teh treh tekem bi zadostili samo formalnemu poteku tekmovalstva v zahodni skupini zvezne lige, svojega položaja na dnu lestvice pa bi v ničemer ne mogli spremeniti. Tako bi znova potrosili okoli 300.000 dinarjev samo zaradi tekem. Ko pa smo ocenjavali naš prihodnji program, smo videli, da nas čaka še precej tekmovalj, dosti važnejših — tudi v športnem pogledu od tekmovalj v zvezni ligi. Odločili smo se, da mladinskemu moštvu, čeprav okrnjenemu, omogočimo končanje republiškega prvenstva. Prav tako smo menili, da bi ne bilo prav, če bi odstopili od republiškega prvenstva, ki se za nas začne 3. februarja. Program tega tekmovalja je takle: 3. II. v Celju: HDK Celje : HK Papirničar, 7. II. v Kranjski gori: HK Kranjska gora : HDK Celje in HK Ljubljana B. In končno — proti koncu februarja nas čaka še kvalifikacijski turnir 14. II. v Celju HDK Celje : nir za nadaljnji obstanek v zvezni ligi. Če bomo v teh kvalifikacijah uspeli, bomo tudi drugo sezono sodelovali v zvezni ligi, sicer pa se od nje poslovili.

Ne glede na odstop od nadaljnjega tekmovalja v zvezni ligi, nas čaka še zahteven program tekmovalj, ki bo terjalo zelo izdatna sredstva, ki bi jih pa ne imeli, če bi za tri formalne tekme zapravili okoli tri sto tisoč dinarjev.

Odločitev ni bila lahka. Težko smo jo sprejeli. Upamo, da smo našli pravno pot.

-an

KORISTNE POBUDE

PLENUM OKRAJNE ZVEZE ZA TELESNO KULTURO

Pod vodstvom predsednika Staneta Sotlarja je bil v ponedeljek popoldne plenum Okrajne zveze za telesno kulturo v Celju. Med gosti se je tega nadvse koristnega zasedanja udeležil tudi sekretar Zveze za telesno kulturo Slovenije Stane Lavrič.

Medtem ko je o nalogah telesnovzgojnih in športnih organizacij pri izvedbi letošnjih Jugoslovanskih pionirskih iger govoril Milan Božič, je dosedanje delo okrajne in občinskih zvez za telesno kulturo razčlenil Karel Jug.

Veliko zanimanje za namizni tenis

Komisija za namizni tenis pri Okrajni zvezi za telesno kulturo je te dni dobila že prve odgovore na informativni razpis tako imenovane okrajne lige. Kot so pokazale prve prijave, je zanimanje za igro z malo belo žogico izredno veliko, saj je k temu tekmovalstvu prijavilo kar štirinajst moških, osem ženskih in šest mladinskih ekip; slednje navzlic temu, da zanje posebno tekmovalne splošni ni bilo razpisano. Tako bo v okrajni ligi sodelovalo vsega skupaj 28 ekip s 76 igralci.

Tekmovalje v vseh skupinah se bo začelo v nedeljo, 28. januarja.

Program okrajne lige obeta zanimive in prav lepe borbe. Po tem tekmovalju pa bo komisija razpisala še okrajno prvenstvo posameznikov ter ekip vseh kategorij.

Kje in kdo?

Kot smo že napisali se v nedeljo, 28. januarja začne tekmovalje v okrajni namiznoteniški ligi.

V A-skupini članov bodo nastopali: Partizan Celje, Elektra Sotlar, Partizan Gaberje I, Partizan Smartno ob Paki, Partizan Store, Partizan Kozje in Partizan Konjice II. Ta moštva bodo prva štiri kola odigrala v telovadnici celjskega Partizana.

V B skupini članov bodo tekmovali: Partizan Zalec, Kovinotehna Celje, Partizan Konjice I, Partizan Gaberje II, Elektro Celje, Partizan Velenje in Partizan Konjice III. Prvi nastop teh moštev (dve koli) bo v Velenju.

V konkurenci članic bodo sodelovale naslednje ekipe dveh igral: Partizan Smartno ob Paki, Elektro Celje, Partizan Konjice I, II in III, Partizan Celje, Kovinotehna Celje in Celjski tisk. Članice bodo s prvim kolom startale v Konjicah.

Za naslov najboljšega mladinskega moštva pa se bodo borili: Partizan Gaberje I in II, Partizan Zalec, Partizan Velenje I in II, Partizan Celje. Prvo in drugo kolo mladinskih ekip bo v nedeljo v telovadnici gabskega Partizana.

Mladinsko prvenstvo LRS

v hokeju na ledu

1. HK JESENICE,

2. HDK CELJE...

V torek zvečer je bila na drsališču pod Mežakljo na Jesenicah odločilna tekma v hokeju na ledu za naslov republiškega prvaka med mladinskimi moštvu. V tem dvoboju so Jeseničani premagali mlado moštvo HNK Celje 8:3 (3:1, 1:2, 4:0).

Celjani so se uspešno upirali nasprotniku samo v prvih dveh tretjinah; v drugi so bili celo boljši. Pozneje pa jim je pošla »sapa« in so tako morali zasluženo zmago prepustiti domačinom. Celjani so igrali lepo zlasti v drugi tretjini. Navzlic temu pa se jim je videlo, da jim primanjkuje treninga, zlasti pa drsanja. Za HDK Celje sta gole dosegla: Valter Čretnik 2 in Pavel Kolenc 1.

Mladinsko moštvo HDK Celja je nastopilo v naslednji postavi: Podsednšek, Setina, Iskrač, Bel-

Udeleženci plenarnega zasedanja so kritično ocenili delo in dali več koristnih pobud za prihodnje uveljavljanje partizanskih zvez in zlasti še občinskih zvez za telesno kulturo. Kot je pokazala razprava, so problemi finančnega značaja še vedno

najtrši oreh telesnovzgojnih organizacij. Čeprav govorimo o telesni vzgoji kot sestavnem delu socialistične vzgoje in celo družbenega standarda, to področje še zmeraj nima zagotovljenih stalnih virov sredstev za izvajanje obširnega delovnega načrta.

Celjska smučarja, ki sta na tekmovalju pri Partizanskem vrhu dosegla odlične rezultate: Herbert Košič na levi in Janko Cetina

Celjski smučarji na Partizanskem vrhu

Konec prejšnjega tedna so celjski smučarji povabili na tovariški razgovor v Celje ljubitelje enakega športa iz Trbovelj. Ko so govorili o problemih smučarskega športa na splošno, so se zedinili, da se bodo odslej večkrat sestajali ne samo za zeleno mizo, temveč tudi na belih poljanah. Domenili so se za tradicionalna srečanja med celjsko in zasavsko reprezentanco, ki naj bodo izmenoma v organizaciji enih in drugih.

Ne glede na ta domenek pa so celjski smučarji že v nedeljo sodelovali na meddruštvenem tekmovalju na Partizanskem vrhu, ki je hkrati veljalo za

prvenstvo zasavskega območja. Tekmovali so v veleslalomu ter slalomu; člani in mladinci. Proga za veleslalom je bila dolga 1.700 metrov in je imela 46 vrtic, proga za slalom, ki je merila 400 metrov in ki je imela 64 vrtic pa so prevozili dvakrat. Vsi so tekmovali na istih progah.

Pri članih se je od Celjanov najbolje držal Peter Cetina, ki je zasedel v veleslalomu drugo mesto za domačinom Strgarškom in prvo v slalomu. Prav dobro se je izkazal tudi Janko Cetina, medtem ko Dominko Uršič ni imel sreče niti v veleslalomu, niti v slalomu.

Med mladinci je predstavljal razred zase simpatični Herbert Košič, ki je pobral kar dvojno zmago. Pa tudi Iztok Lužnik ni zatajil.

Podrobni rezultati celjskih tekmovalcev so bili: VELESLOM — ČLANI: 1. Strgaršek (Kum-Dobovec) 1:57,2, 2. Peter Cetina 1:58,8, 4. Janko Cetina 2:03,4, 6. Kopinšek, 7. Peter Cater, 11. inž. Jože Kopitar.

SLALOM — ČLANI: 1. Peter Cetina 1:13,4, 2. Janko Cetina 1:15,7, 10. Peter Cater, 13. Kopinšek.

VELESLOM — MLADINCI: 1. Košič 2:03,6, 5. Iztok Lužnik, 8. Jože Švegl.

SLALOM — MLADINCI: 1. Košič 1:14,1, 5. Iztok Lužnik, 11. Švegl.

cer, Presinger, Čretnik, Zagoričnik, Pintor, Mirnik, Amon, Kolenc, Jerman in Kompan.

»AVTOBUSNI PROMET« CELJE obvešča, da bodo od dne 28. I. 1962. dalje pričeli voziti lokalni avtobusi v Celju na relaciji: Ložnica—Celje—Zg. Hudinja in obratno.

V Soštanju na relaciji: Velenje—Soštanj—Velenje in Soštanj—Topolšica—Soštanj.

Legenda: V = Obratuje vsak dan.

NP = Obratuje samo ob nedeljah in praznikih.

VOZNI RED

LOŽNICA-CELJE-žel. postaja-ZG. HUDINJA

Avtobusna postaja	V																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
LOŽNICA																			
Ljublj. cesta 22, Otok	5.40				6.40		9.07		11.07		13.07		14.30						
Glavica	5.43				6.43		9.10		11.10		13.10		14.33						
Gostilna »Branibor	5.45				6.45		9.12		11.12		13.12		14.35						
Žel. postaja	5.50																		
Gostilna »Branibor	5.52	5.48	6.30	6.48	8.15	9.15	10.15	11.15	12.15	13.15	14.40	14.15	14.38	15.15	17.15	18.15	19.15	20.15	22.30
Mar. cesta — Samopostrežba	5.54	5.50	6.32	6.50	8.17	9.17	10.17	11.17	12.17	13.17	14.42	14.17		15.17	17.17	18.17	19.17	20.17	22.32
Maribor, cesta — Samopostrežba	5.56	5.52	6.35	6.52	8.20	9.20	10.20	11.20	12.20	13.20	14.46	14.20		15.20	17.20	18.20	19.20	20.20	22.35
Gostilna Gaberje — »Amerika«	5.57	5.54	6.37	6.54	8.22	9.22	10.22	11.22	12.22	13.22	14.48	14.22		15.22	17.22	18.22	19.22	20.22	22.37
Trgovina »Golovec«	5.59		6.39		8.24	9.24	10.24	11.24	12.24	13.24	14.51	14.24		15.24	17.24	18.24	19.24	20.24	22.39
ZG. HUDINJA	5.42		6.42		8.26	9.26	10.26	11.26	12.26	13.26	14.54	14.26		15.26	17.26	18.26	19.26	20.26	22.41

Avtobusna postaja	V																		
	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
ZG. HUDINJA																			
Trgovina »Golovec« — Amerika	5.45		6.45		8.50	9.30		10.30	11.30	12.30	13.30	14.00	14.30	15.30	17.30	18.30	19.30	20.30	22.50
Gostilna »Branibor« — Amerika	5.48		6.48		8.53	9.33		10.33	11.33	12.33	13.33	14.03	14.33	15.33	17.33	18.33	19.33	20.33	22.53
Marib. cesta — Samopostrežba	5.50	6.05	6.50	7.00	8.55	9.35		10.35	11.35	12.35	13.35	14.05	14.35	15.35	17.35	18.35	19.35	20.35	22.55
Maribor, cesta 17 — Kovinotehna	5.52	6.07	6.52	7.02	8.57	9.37		10.37	11.37	12.37	13.37	14.07	14.37	15.37	17.37	18.37	19.37	20.37	22.57
Gostilna »Branibor	5.54	6.09	6.54	7.04	8.59	9.39		10.39	11.39	12.39	13.39	14.11	14.39	15.39	17.39	18.39	19.39	20.39	22.59
Žel. postaja	5.56	6.11	6.56	7.06	8.41	9.41		10.41	11.41	12.41	13.41	14.13	14.41	15.41	17.41	18.41	19.41	20.41	23.01
Gostilna »Branibor«	5.20		6.15									14.15							
Glavica	5.22		6.15									14.17							
Ljublj. cesta 22, Otok	5.24		6.17		8.44			10.44		12.44		14.19							
LOŽNICA	5.26		6.19		8.46			10.46		12.46		14.21							
	5.28		6.21		8.49			10.49		12.49		14.23							

Odhodi iz končnih postaj Ložnice, izpred »Branibora«, Zg. Hudinje bodo točno od določenih uri, dočim bodo časi na vmesnih postajah verjetno odstopali za kakšno minuto, zaradi nepredvidljivega preprek na cestah, t. j. železniških zapornic in podobno. Prosimo prebivalce, ki se bodo posluževali lokalnega avtobusa, da pridejo na avtobusno postajališče minuto ali dve pred določenim časom odhoda. — Lokalni promet bo služil predvsem za prevoze prebivalstva mesta Celja, zato se ga poslužuje v polni meri, dočim avtobusi, ki vozijo na medkrajevne proge, ustavljajo na postajah v mestu predvsem zaradi izstopa potnikov.

Republiška liga V ORODNI TELOVADBI

Ustanovitev republiške lige v orodni telovadbi za moške in ženske kaže, da tudi ta športna panoga dobiva med našo mladino čedalje več aktivnih simpatizerjev. Prva udeležba v tej ligi je sicer skromna; vendar pa daje upanje, da se bo število vrst orodnih telovadcev kmalu povečalo.

Zaenkrat bodo v moški ligi sode ekipe. Celjani bodo imeli

svoje zastopstvo v moški konkurenci. Tu bodo sodelovali člani gabskega Partizana. Razen njih bodo nastopili še telovadci iz Ljubljane, Zasavja in Maribora. V prvem kolu, ki bo na vrsti v nedeljo, 28. januarja, bodo celjski orodni telovadci nastopili v Ljubljani proti istoimenski vrsti, 4. februarja pa bodo doma sprejeli telovadce iz Zasavja. V tretjem zavrtljaju bodo odpotovali v Maribor.

na trideset tisoč ljudi. Dobro volje takrat ni manjkalo, zato je tudi letos ne bi smelo. Karnevalske prireditve v organizaciji Olepševalnega in turističnega društva bodo sčasoma prav gotovo postale turistične atrakcije našega mesta ob Savinji. Zato organizator potrebuje tudi vašo pomoč, pomoč vseh prebivalcev celjskega mesta. Novost letošnje karnevalske povorke bo ocenjevanje najbolj originalnih skupin. Nagrade so lepe: 50.000, 20.000 in 10.000 din.

Naj vas še enkrat vprašamo: se že pripravljate na pusta? Če ne, pohitite. Poskrbite si dolge nosove, čepice in klobučke ter si jih spravite za tiste dni, ko bo v mestu zavladal Pust, ko bosta smeh in veselje vsaj za nekaj dni zamenjala skrb in težave.

-mb

na pusta?

KRONIKA NESREČ

Pri smučanju si je poškodoval roki Franc Sitar iz Ponkvice pri Ponkvi. — Ivanka Knez z Planine je padla in si poškodovala nogo. — V Tovarni emajlirane posode si je pri delu pri stroju poškodoval levo roko Branko Mavrič s Polni. — Sedemletni Jože Škoberne iz Celja se je pri telovadbi poškodoval na glavi. — V bolnišnico so prepeljali Jožeta Mikoliča iz Ljubljane; na roki je imel prerazrezo žile. — Karel Meh iz Creta je padel s kolesom in si poškodoval glavo. — Lojzka Kováč iz Levca se je peljala s kolesom. Zadel jo je tovorni avtomobil. Dobila je poškodbe na glavi. — Pri padcu si je poškodoval nogo Anton Lončarič iz Zagrada. — Jože Zupanek si je zlomil nogo 30Cxičut Zupanek iz Višnje vasi je padel na cesti in si zlomil nogo. — Pri sankanju si je zlomil nogo šestletni Branko Skorin iz Loke pri Zusnu.

Prometna KRONIKA

V minulem tednu je bilo v celjskem okraju 6 prometnih nezgod, pri katerih je dobila ena oseba težje telesne poškodbe, medtem ko je ena oseba bila lažje poškodovana. Škoda na motornih vozilih je bila ocenjena na pol milijona dinarjev.

NA CESTI NISI SAMI!

Najtežja od teh prometnih nezgod je bila dne 24. t. m. na cesti II. reda Rogaska Slatina-Tekaveč, ko je pešec Alojz Janček doma iz Topol nadenadoma prečkal cesto, pred osebnim avtomobilom števil. ZG-125-78, ki ga je vozil Gerjo Starčevič iz Zagreba. Pri trčenju je pešec dobil hude telesne poškodbe in so ga nezavestnega pripeljali v celjsko bolnišnico.

NEPREVIDNOST NA CESTI

Dne 19. t. m. je prišlo do prometne nesreče na cesti Družmirje-Gabersko, ko je voznik osebnega avtomobila števil. CE-57-44 Stefan Zajc trčil v otroka Antonija Mravljak, ki je nepravilno priletel na cesto. Pri nezgodi je bil otrok lažje poškodovan. Deklica je bila pripeljana v celjsko bolnišnico.

POBEGNIL. VENDAR SO GA IZSLEDILI

Na ljubljanski cesti je voznik osebnega avtomobila števil. MB-54-12 Tone Cuk iz Maribora, dne 17. t. m. trčil v stoječi trilek, last Gradbenega podjetja »Gradisce Celje. Voznik je po nezgodi pobegnil, vendar so ga kmalu izsledili.

PRI PREHITEVANJU BODIMO OPREZNI

V ponedeljek, dne 22. t. m. je prišlo

do prometne nezgode tudi na cesti II. reda v Prožinski vasi, ko je voznik osebnega avtomobila števil. CE-11-93 Anton Rečnik iz Hotunja v zgodnjih jutranjih urah in v temi prehitel konjsko vprego, ki ni imela predpisane razsvetljave. Avtomobil je trčil v sprednjim desnim delom v zadnji levi del vprege. Na avtomobilu je nastala večja materialna škoda, medtem ko voznik ni bil telesno poškodovan.

Gibanje PREBIVALSTVA

V času od 13. do 29. januarja 1962 je bilo rojenih 29 dečkov in 28 deklic.

Poročili so se: Jožef Hrvatič, delavec iz Sentjanja nad Storami in Anžela Goligranc, trgovska pomočnica iz Slov. Anton Prevolšek, soboslikar iz Stojnice sela in Terzija Becvar, gospodinjica pomočnica iz Celja. Franc Radošič, delavec iz Celja in Jožeta Arčon, delavka iz Gorice pri Smartnem. Vilim Zorzo, strojnik iz Zagorskega Sela in Ivana Stajner, vzgojiteljica iz Celja. Peter Sajovic, delavec in Alžbena Orozin, delavka, oba iz Pečovnika. Emil Kaluža, geometer iz Sp. Hoč in Ana Nosan, predmetna učiteljica iz Maribora.

Umrli: Elzabeta Pečnik, gospodinja iz Celja stara 48 let. Frančiška Osek, gospodinja iz Čače vasi, stara 63 let. Frančiška Florjan, gospodinja iz Celja, stara 54 let. Jakob Gorčan, upokojenec iz Platinovca, star 65 let. Valerij Grabar, invalid, upokojenec iz Celja, star 47 let. Rozalija Melanšek, upokojenka iz Celja, stara 64 let. Anton Cokl, otrok iz Jazbin, star 6 dni. Ivana Dornik, gospodinja iz Jagnjenice, stara 65 let. Antonija Homšek, upokojenka iz Celja, stara 65 let. Stefanija Gomišek, prevzličarica iz Griž, stara 65 let. Ljudmila Prevolšek, kmetijska delavka iz Loga, stara 35 let. Alojz Kračun, posestnik iz Gabrovelj p. Slov. Konjicah, star 57 let.

KOMPASOV IZLET V CELOVEC

V nedel

KAJ?
KJE?
KDO?

PRI NAS IN PO SVETU

KDAJ?
ZAKAJ?

Cestarjeva zgodba

Ko smo pod mučnim vtisom nad do kraja razbito in razsuto Podgoro prispeli v Drašnice, se je zdelo na prvi pogled to naselje manj prizadeto.

Toda ali ste že kdaj stopili v gledališče za oder?

— o —

Drašnice so vas kot lastavičje gnezdo pripeto v strmino med morjem in prepadnimi skalami Biokova. Po svoji legi so Drašnice podobne prenekateri slovenski vasi, ki se je vgnezdila na kakem sončnem obronku hriba ob vijugasti cesti. Le da Drašnice ne oklepajo travniki in njive. Od morja, pa do kamnitih sten Biokova, so pridni ljudje v stoletjih zgradili terasaste pasove rodovitnih tal. Tam med debelimi kamnitimi zidovi, ki čuvajo skop odmerjeno prst pred burjo in nalivi, raste trta, oljčni nasadi, breskve, mandeljni in sočivje.

Jeep, ki je poskakoval med velikimi luknjami in velikanskimi kamni na cesti, se je ustavil pred možakom srednjih let. To je bil eden izmed redkih »igralcev« na teh dramatičnih tleh, ki so vztrajali na tako tvegano nevarnem prizorišču. Bil je vaški cestar...

Neka čudna, skoraj nerazumljiva mirnost je prevladovala v njem. Ravnodušnost, kakršno bi težko pripisal Angležu v takih

okolicih, pa se je kmalu izkazala kot neke vrste otopelost, ki se pojavlja vedno po preveliki meri razburjenj, strahu in živčne napetosti.

Ko je segel po ponudeni cigareti, so mu prsti drgetali. Njegova melodična dalmatinska govorica se je zatikala, ko je začel: — Nikoli v življenju nisem toliko pokadil. Evo zdaj so mi tudi po tri škatle na dan premalo... Noči bolj prebedimo kot prespimo. Strah nam je legel v kosti kot revmatizem...

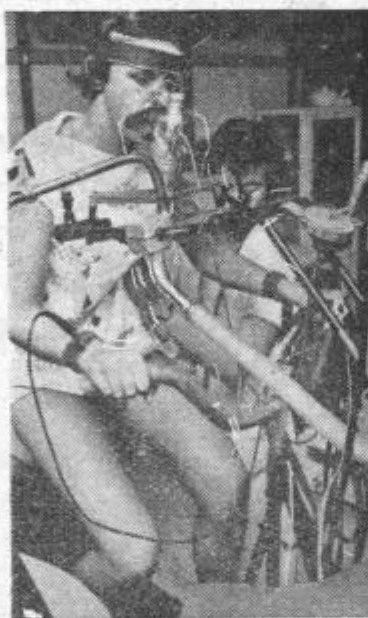
BIOKOVO SE JE PREKLALO...

— Poglejte tja gori na Vrh Biokova! Bele stene kažejo svoje rdečkaste odrtine. Od tam so se privalele skale, ki so pomandrale našo vas. Naj reče kdorkoli hoče, da ni res, toda jaz trdim, da je planina počila od vrha pa do tal... No, kaj smo ono nedeljo (7. januarja) doživljali, si lahko predstavlja samo tisti, ki je kdaj kaj takega že doživel. Kakšna sreča, da je bil ob prvih sunkih že dan. Edino temu se imamo zahvaliti, da ni bilo več mrtvih.

Potem nas je cestar peljal po sledi dvajsettonske skale. No, nebi mu bilo treba kazati poti. Težka kamnita gmota, ki se je utrgala neke pod vrhom skalnega masiva, je poskakovala po

strmem pobočju, čez oljčne gaje, prek vinogradov, vrtov, preskočila cesto in pod njo izruvala še nekaj zaporednih jam, velikih kot lijaki po eksploziji srednje-težkih bomb, je svojo pot temeljito »zapisal«. Na sledi te skale ni bilo nobenega zidu, nobenega drevesa. Le zmleto kamenje, oljke v treskah. Ko smo jo našli, je skala stala vkopana med oljkami, kot da je tu odkar svet stoji. Visoka je bila za tri metre in deset odraslih bi jo z stegenimi rokami ne objelo.

Kaj bi bilo, da je treščila v hišo?

Z gibi nog deklica vadi tudi način dihanja, da bi lahko postala dobra plavalca

DVAJSETTONSKA SKALA V JEDILNICI...

— Poglejte mojo hišo, je pripovedoval cestar. S ceste je videti cela.

In res. Lična hiša rdečkaste barve, pred njo terasa z grmičevjem cvetočega rožmarina, ni kazala nobenih sledov potresa. Zato smo stopili za našim vodnikom po stopnicah navzgor. Obstali smo pred obličjem grozovitega razdejavanja. Zadnje stene te lepe hišice enostavno ni bilo. Sesula se je kot da je bila iz papirja. Sredi jedilnice je tičala ogromna dvajsettonska skala. Hlev za hišo je bil zravan s tlemi. V njem pa so na nepojasnjen način ostale žive štiri ovce in osliček. Da ni skala, ki se je prikotila kakšnih dvatisoč metrov daleč po strmini, treščila najprej v leseno ogrodje hlevske strehe, bi gotovo prdrila hišo kot topovska granata.

Isto se je zgodilo s sosednjo hišo. Skale so pomendrale hišice in hleve zgoraj nad cesto. Kar ni storil potresni sunek, je storil plaz kamenja. Potres v nedeljo je razrahljal vas in planino, sunki v četrtek pa so razdrli razpokane stene in sprožili uničujoče skale v planini. Takrat pa razen nekaj možkih že ni bilo več ljudi v vasi. In to je sreča v nesreči...

— Ostal sem tu na svoji dolžnosti. Družina se je izselila. Bomo videli kaj vse še bo? Skoraj vseeno mi je, če postanejo Drašnice moj grob, zdaj ko je vse, kar sem imel, razdejano — je dejal cestar, ko smo se poslovili.

J. Kr.

BREZDOMCI V LONDONU

Po pisanju angleške revije »Today« ostane vsak teden okoli petinštirideset družin brez stanovanja, brez strehe nad glavo. To so družine z večimi otroci in zelo nizkimi dohodki, ki se morajo seliti v kleti, medtem ko je devet družin na teden čisto brez strehe. Danes je takih družin v Londonu okoli osemsto, to pa pomeni blizu 4.000 odraslih in otrok. Vzrok temu je, da lastniki prodajajo hiše, te družine pa jih ne morejo odkupiti, niti dobiti drugo stanovanje. Zasluzki hranilcev so prešibki, saj povprečni dohodki ne presegajo 10 angleških funtov na teden.

Ta problem daje londonskim oblastem obilo skrbi in glavobola. Skušajo ga reševati na vse načine, toda še vedno devet družin tedensko povečuje število brezdomcev.

List vprašuje: Ali bo London postal nomadsko mesto s pretežno brezdomnim prebivalstvom?

Stroj - plavalni učitelj

Vsaka žival zna plavati, celo kače, ki nimajo okončin in plavuti. Ta misel je pogosto šinila v možgane ljudem, ki razmišljajo o tem, čemu je človek tako neboljten? Eni trdijo, da je človek enostavno pozabil plavati. Pozabil pa zato, ker ima privzgojen in pritojen strah pred vodo. Za neplavalce je ena nevarnost več za življenje. Neplavalci so izpostavljeni nevarnosti pri kopanju, pa tudi drugače, ker srečanje z vodo ni izjemno za nobenega človeka.

Na Švedskem na primer vključujejo plavanje v šolski pouk. Otroke učijo plavanja tudi pozimi v bazenih in na suhem. Zato so izumili posebne stroje, ki pomagajo mladini čim prej osvojiti večino plavanja. Stroju pravijo — učitelj plavanja.

Kako deluje ta naprava?

Otrok, pa tudi odrasel človek, sede na pripravo, ki je podobna biciklu. Ena priprava je urejena za trening nožnih gibov (na sliki), druga pa za trening rok. Obe pripravi pa sta povezani z dihalno napravo, ki omogoča, da se »učence« nauči hkrati tudi pravilnega dihanja, ki je eden od pogojev za dobro plavanje.

Ko učenec opravi določeno število vaj na takem stroju in ko mu vaje ne delajo nobenih težav več, je goden, da se počene v mokri element. Bajne večina učencev, ki opravijo vaje na stroju, zaplava že po nekaj poskusih v vodi.

Tak stroj bi odlično služil tudi našim šolam. Kaj mislite?

DEDEK MRAZ JE GOREL...

V Miokoviću so imeli šolsko prireditel za novoletne praznike. Kot je navada, je otroke obiskal in obdaroval dedek Mraz. Toda pripetilo se je nesreča. Dedek Mraz si je prižgal cigareto in naenkrat se je njegova brada vnela. Ves v plamenu je tekel pred prestrašenimi otroci, dokler ga prisebni miličnik, ki je bil v šoli ni rešil. Njegovo gorečo glavo je pokril s plaščem in zadušil ogenj. Dedek Mraz je svojo neopredelnost plačal z lažjimi opeklinami po obrazu.

MESAR, KI NE JE MESA...

V Valjevu imajo mesarja Rada Kostanovića, ki je gotovo mikroskopska redkost med obrtniki te vrste. Rade je samo dvakrat v življenju jedel meso, kljub temu da ima petdeset let. Je vegetarijanec in se preživlja izključno z rastlinskimi in prehranbenimi izdelki.

ŠKANDALOZNI PAR

Ko sta se pred dvema letoma poročila Sammy Davis in May Britt, si je ženin najprej kupil pištolo...

Sammy Davis takole pripoveduje:

— Sem enook, črnc in še žid povrh. Že prej sem imel težave sam s seboj. Odkar pa sem poročen z očarljivo May, je bil navržen velik razlog, da moram nositi samokres.

Zdaj imata Sammy in May dečka, ki je podeben bolj očetu kot materi. Zavoljo miru, ki ji ma je potreben, sta se preselila iz Amerike v London. Toda rasi- zem in fašizem je tak plevel, katerega seme se prime povsod. Tudi v Londonu je Sammy Davis pogosta žrtev rasističnih napadov. Toda Sammy Davis je vztrajnejši. S širino svojega srca prenaša napade belih ljudi za srečo, ki mu jo dajejo bela žena in prijatelji. Za varnost svojega sina, lepe May in naposled samega sebe pa nosi vedno nabit revolver...

PES PRED SODISCEM

Sodišče je bilo kot vedno v Angliji. Sodniki v perikah, advokati, porota itd.

Obtožencu je prisodilo smrtno kazen.

Kazen je bila izrečena prve dni januarja letos.

Obsojenec pa je bil pes, po imenu Bač.

Njegova revna gospodarica je preprosta upokojenka in je porabila veliko denarja, da bi svojega ljubljence rešila smrti.

In zakaj je bil Bač obsojen? Z zobmi je umoril tri pse. Lastnica ga je zagovarjala, da ga je kot psička ugriznil nek velik pes. Od tedaj je nagnosko sovražil svojo pasjo vrsto. Bača bi bilo treba zdraviti, ne pa ubiti, je obupano zatrjevala upokojenka.

Zakaj pištolo? Pa ne zato, da bi plašil kot ljubosumnež previrave občudovalce svoje lepe žene. Sammy nima zakaj biti ljubosumen, saj je May preveč zaverovana v svojega črnega bratatega Sammya... No pa smo pri vzroku. Ko so zvedeli za poroko, so rasni nestrpnosti zagnali vrišč in si prizadevali, da bi napravili njun zakon neznošen, toda naleteli so na napačen naslov.

Kako dolgo živi človek brez vode?

Šest mož je sedelo pod razbeljeno streho pločevinastega šotora, napravljenega iz oboda bencinskega soda in čakalo... Toplomer jim je porogljivo kazal svoje skoke čez rdečo črto, čez 50 stopinj. Šest mož je gledalo v puščavo in čakalo na rešitev. Toda njihove oči niso videle niti seženj daleč, bile so vročine, oslepljene. Tudi pogovarjati se niso mogli, kajti ustnice so jim bile zatekle, razpokane. Da bi hodili, ni bilo niti misliti, saj so bili oslabljeni do iznemoglosti.

Šest mož je sredi Sahare čakalo... Čakali so na smrt ali na zdravnike. Edino ti dve skrajnosti sta bili možni...

Naposled je prišla. Ne smrt. Ekipa zdravnikov je prišla na puščavskih avtomobilih in s seboj pripeljala pravo potujočo bolnišnico. Bil je skrajni čas. Trije od šestih so že izgubili zavest in blodili v agoniji. Zdravniki so našli šest okostnjakov, šest človeških kreatur, ki so v šestdesetih urah izgubili spomin, svoje dostojanstvo. Bili so podobni bebcom...

In vendar so pred šestdesetimi urami bili še krepki in normalni fantje, ki so prostovoljno preizkusili na sebi vprašanje:

— Kako dolgo zdrži človek brez vode? —

Šestdeset ur sredi Sahare brez kaplje vode. Dva dni in pol nepopisnih muk pri petdesetih stopinjah vročine v povprečju

Sele po dolgih dneh se je šestim študentom medicine vrnila zdrava zavest, medtem ko se je njihova telesna moč le počasi vračala. V šestdesetih urah je vsak med njimi v povprečju izgubil po osem kilogramov teže. Kajti živeli so v pogojih, za katere je veljalo pravilo:

— Zdrav moški potrebuje vsa dva in pol litra vode dnevno, ali pa umre!

Šest francoskih študentov je podaljšalo to skrajno mejo na šestdeset ur. Z avtom so prodrli v notranjost Sahare in obstal tam, kjer jim je zmanjkalo goriva — in vode. Doma so pustili samo za svoje profesorje, ki so kljub naglici prišli do fantov kmaj šestdeset ur kasneje. Bil je že skrajni čas, saj so bili poimenovali študentje že na izmaku življenja.

Eden med njimi je pripovedoval:

— Senca so mi bila razbeljena oči so bile mečlene in vsak pre- mik mi je zaval meso kot žarčeno rezilo... Mislim sem na plavalni bazen, na žuboreče vrelce hladne vode, na pivu ki se peni na kockah ledu, potem sem vse bolj razbeljal zavest vedno manj pri- padnih okoli vode je bilo in na- zadnje je ostala v možganih ena sama misel — voda. Ne več kot študentec, ne več kot bazen in podobno, le voda... voda...